

Predlog listin 3. kongresa SKEI

Spoštovani bralci in člani!

V prilogi Nove Delavske enotnosti objavljamo poročilo o delu republiškega odbora SKEI v zadnjih štirih letih, predlog programa za delo v prihodnjem obdobju in predlog statuta. Vse te listine je republiški odbor določil na seji 27. maja. Objavljamo jih zato, da bi se z našim delom in načrti lahko seznanilo čimveč ljudi ter da bi tudi vplivali na njihovo vsebino in s tem na naše delo.

Pričakujemo, da boste v široki razpravi dali listinam še tisto, kar jim manjka, da bi bilo naše delo čimbolj usmerjeno v uresničevanje interesov članstva. Tudi zaradi razmer v družbi, ki delavstvu niso naklonjene, potrebujemo takšne listine, da bodo omogočale čimvečjo enotnost našega sindikata. To bomo potrebovali, saj moramo obvarovati pridobitve socialne države. Nenazadnje je tudi vstopanje v EU za SKEI velika priložnost za izboljšanje položaja zaposlenih.

Program in novi statut SKEI sta takšna, da nihče ne bo mogel odstopati od skupno dogovorjene politike, za njeno uresničitev pa bo potrebno veliko truda vseh zaupnikov, funkcionarjev in strokovnjakov.

Albert Vodovnik

Za predsednika SKEI kandidirata:

Albert Vodovnik
Janez Jakša

Za tri podpredsedniška mesta kandidirajo:

Drago Gajzer
Adolf Zih
Jožica Hercog
Branko Medija
Blaž Jug
Janez Klančnik
Anton Motoh
Branko Medik

Kandidati za sekretarja so:

Vladimir Bizovičar
Edmund Ozimič
Zlatko Zulič
Nikolaj Rak

Kandidati za petčlansko statutarno komisijo so:

Janko Dežman
Marija Grubar
Vojko Kocman
Branka Timošenko
Stane Pugelj
Ivan Sotošek

Za petčlanski nadzorni odbor kandidirajo:

Alenka Koren
Štefka Luthar
Brane Plavec
Zvonko Slana
Marjan Krajčan
Slavko Pungeršič
Andrijana S. Golob
Dušan Golnar
Marjan Pušnik
Davorin Žagar
Jože Grudnik

Kandidate za predsednika, podpredsednike in sekretarja bomo predstavili v prihodnji številki Nove Delavske enotnosti.

Poročilo

o delu SKEI Slovenije

za obdobje 1994–1998

Uvod

Sindikot kovinske in elektroindustrije Slovenije (SKEI) je tudi v obdobju po 2. kongresu upravičil svojo vlogo samostojne in neodvisne interesne organizacije delojemalcev, ki uveljavlja in zastopa interese članstva na vseh ravneh sindikalne organiziranosti. To nedvomno potrjuje tudi vsebina tega poročila.

Sindikot kovinske in elektroindustrije Slovenije je v obdobju med dvema kongresoma izvajal naloge, ki so izhajale iz Programa dela SKEI, in druge naloge, ki so bile potrebne za izvajanje in zagotavljanje socialne, materialne in pravne varnosti članstva.

Obdobje 1994–1998 lahko označimo kot nadaljevanje viharnega obdobja med 1. in 2. kongresom. Politične razmere so se sicer nekoliko stabilizirale, česar pa ni mogoče trditi za gospodarstvo. Nadaljevalo se je propadanje industrije v Sloveniji, zlasti podjetij naše panoge. Sprejemala se je zakonodaja, usodna za delavce. Pri delodajalcih in organih oblasti so se v začetku vrstili poskusi, da bi kolektivno pogajanje ter socialno partnerstvo nadomestili z administrativnimi posegi države. Delodajalci so se upirali uvajanju oblik sodelovanja delavcev pri upravljanju. Izvajanje zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij in vračanje premoženja bivšim lastnikom sta poskrbela za veliko razslojevanje med državljani, povzročila veliko izgubo delovnih mest in pripeljala številna podjetja v stečaj. Vodstva podjetij so svojo nesposobnost vodenja podjetij opravičevala s pretvezo o posledicah propada bivše države in vzhodnih trgov. Kot po dogovoru so se vrstili stečaji, neprestano so ugotavljali presežne delavce, izboljšanja pa ni bilo. Posledično se je povečevala brezposelnost in zmanjševala pravna, socialna in materialna varnost zaposlenih. Vse to se je kazalo predvsem v naši panogi, ki je za zgodovinsko osamosvojitve Slovenije dala največje žrtve. Neposreden rezultat dogajanj v tem obdobju je izguba 30 % delovnih mest v naši panogi. Izguba bi bila še večja, če se SKEI ne bi z vsemi sredstvi boril za ustavitev propada kovinske in elektroindustrije v Sloveniji.

Usode delavcev so v času prehoda v drugačen sistem krute, ker podjetja zaradi lažnega liberalizma na trgu, brez upoštevanja ravnotežja med trgom in kapitalom, čez noč ugašajo. S tem ugašajo tudi delovna mesta in se ogroža socialna varnost delavca in njegove družine.

V SKEI smo se zavedali, da bodo spremembe političnega sistema prinesle tudi spremembe v odnosih med delodajalci in delojemalci. To zahteva tržni model kapitalistične proizvodnje. Kljub vsem pričakovanjem pa so bile posledice hude in jih bodo vsi državljani in zlasti delavci čutili še dolgo.

Zaradi spremembe položaja delavcev v podjetjih, in to v najbolj negativnem smislu, odgovornosti in obveznosti SKEI Slovenije (od sindikalnih zaupnikov v podjetjih, od območnih organizacij SKEI in vodstva SKEI Slovenije) niso bile majhne. Trg delovne sile, lastninska reforma, spremembe v delovnopравни in socialni zakonodaji so zahtevali popolnoma drugačno delo, vlogo in filozofijo sindikata.

Obdobje prehoda je zahtevalo temeljite organizacijske in vsebinske spremembe, potrebne za postavitev organizacije sindikata po vzoru razvitih zahodnih držav. Del teh reform bo s predvidenimi spremembami statuta SKEI prenesen v naslednje obdobje.

Da bi reševanje problemov članstva potekalo čim boljše in čimbolj uspešno, smo si prizadevali izboljšati tudi organiziranost našega sindikata. Najprej smo želeli izboljšati povezanost sindikalnih podružnic podjetij preko območnih organizacij SKEI do državne ravni. S tem smo želeli doseči boljši pretok informacij, možnost boljše sodelovanja pri oblikovanju politike SKEI, hitro sprejemanje potrebnih odločitev in še posebej hitro ukrepanje in izvrševanje dogovorjenega.

Vseh težav ni bilo mogoče odpraviti. Osnovni vzrok je bil in še vedno ostaja predvsem v neprofesionalizaciji nosilcev funkcij. V veliko primerih objektivno ni mogoče opravljati svojega osnovnega dela in obenem še sindikalnega. V zaostreni borbi pri ohranjanju delovnih mest postaja ta problem še bolj pereč.

Poročilo je povzetek aktivnosti v obdobju od 1994–1998. V nadaljevanju bodo prikazane najpomembnejše aktivnosti, ki so prispevale k uveljavitvi in upoštevanju SKEI pri delodajalcih, državnih organov in drugih združenj. Upamo si trditi, da naše delovanje podpira veliko število delavcev, da smo postali preko svojih oblik delovanja razpoznavni in da smo lahko na SKEI ponosni.

Organiziranost in delovanje SKEI Slovenije

Organizacijska struktura SKEI Slovenije se po 2. kongresu SKEI ni spremenila. V letu 1994 sprejet nov statut ni bistveno posegel v organiziranost sindikata.

SKEI se je glede organiziranosti intenzivno ukvarjal s poenotenjem delovanja na območjih, ki so še vedno organizirana v ZSSS kot krovnih organizacijah sindikatov dejavnosti. V tem obdobju so potekali tudi začetni razgovori o možnostih sodelovanja s posameznimi sindikati iste panoge in o možnostih združevanja tako na panožni kot na medpanožni ravni. Dogovori so še v teku, kažejo pa na vedno večjo pripravljenost za združevanje. Tako se uresničuje eno od gesel SKEI – Združeni smo močnejši.

Republiški odbor SKEI Slovenije je imel v tem obdobju 30 sej. Ob obravnavi gradiv in vsebine dnevnih redov mu je uspelo uskladiti večkrat zelo različne poglede na posamezne probleme in s tem vplivati na poenotenje izvajanj dogovorjenih nalog. Teh ni bilo malo.

Izvršni odbor je kot operativni organ RO SKEI v tem obdobju imel 37 sej. Na njih je poskušal pravočasno predvideti in odgovoriti na vse izzive in je skrbel za učinkovito in tekoče izvajanje sklepov RO SKEI, tako da je zahteve, predloge, mnenja in stališča posredovala vladi, državnemu svetu in državnemu zboru, političnim strankam, poslanskim klubom in delodajalcem. V tem času je bilo vsaj 25 tiskovnih konferenc.

Nadzorni odbor in statutarna komisija poročata o svojem delu posebej. Poročili sta sestavni del kongresnih dokumentov.

Komisije in odbori SKEI Slovenije so delovali v skladu z dokumenti SKEI Slovenije. Njihovo manjšo aktivnost je pripisovati zlasti pogostemu sestajanju izvršnega in republiškega odbora.

Poudariti je treba predvsem aktivnost komisije za ženska vprašanja, katere delo je posebej opisano v nadaljevanju.

Najbolj je bila aktivna pogajalska skupina za panožno kolektivno pogodbo, ki je pričela delati že v letu 1993, nato pa z manjšimi kadrovskega zamenjavami delovala intenzivno vse do podpisa nove kolektivne pogodbe dejavnosti junija 1996.

Območne organizacije SKEI in v njih zaposleni profesionalni delavci so dobro in odgovorno opravljali svoje delo in zahtevne naloge. Enako lahko trdimo za sindikalne zaupnike v podjetjih, ki so nosili najtežje breme neposrednih konfliktnih situacij.

Gibanje članstva

Kljub padanju števila zaposlenih zaradi že navedenih vzrokov se v tem obdobju število članov ni bistveno spremenilo. Zmanjšalo se je le razmerje zaposlenih članov v primerjavi z nezaposlenimi in upokojenimi člani.

Delež včlanjenih delavcev v sindikat ostaja še naprej velik. V SKEI je včlanjenih preko 82 % vseh zaposlenih v kovinski in elektroindustriji Slovenije.

Leto	Skupno število zaposlenih	Število članov SKEI	Zaposleni člani SKEI
1994	102.032	127.486	81.626
1995	97.299	125.715	77.840
1996	95.428	123.601	76.343
1997	94.517	123.203	75.920

Velik odstotek včlanjenih kaže, da smo na pravi poti in da med delavci obstaja zaupanje v delovanje in moč sindikata. Hkrati seveda ne smemo mimo dejstva, da je število članov tudi izraz njihovih težav, v katerih jim pri stiku z delodajalci lahko pomaga le sindikat. Kar zadeva včlanjevanje, velja posebej pohvaliti sindikalne zaupnike in območne sekretarje, ki so s svojim neposrednim delovanjem in prizadevanji pripomogli, da članstvo v SKEI ni upadlo. Za dobro se je pokazala tudi nova določba statuta iz leta 1994 o aktivnih zaupnikov. Posebej delavci, zaposleni pri malih delodajalcih, namreč nimajo možnosti ali želje oblikovati sindikalnih podružnic in raje delujejo preko sindikalnih zaupnikov v aktivih na ravni območnih organizacij.

Zaposlenost

SKEI Slovenije je v obdobju 1994–1998 deloval v razmerah intenzivne preobrazbe gospodarskega in političnega sistema. Slabi gospodarski rezultati so se kazali predvsem v zmanjšanju števila zaposlenih v kovinski in elektroindustriji in livarnah, ki so med vsemi dejavnostmi doživeli največji upad delovnih mest. Razpadli so večinoma vsi veliki sistemi, nekateri kljub izdatni pomoči države (npr. TAM), drugi so za svoj obstoj žrtvovali veliko število delovnih mest.

Po vseh razpoložljivih podatkih se zaposlenost v gospodarstvu iz leta v leto zmanjšuje, medtem ko se v javnem sektorju povečuje. Padeč zaposlenosti je izrazil predvsem v gospodarstvu, kar je razvidno tudi iz podatkov za leto 1997 v spodnji tabeli.

Kot vzporeden pojav se pojavlja povečevanje števila nadurnega dela in dela za določen čas. Nepristnosti so tudi pritiski na višino plač, na kar SKEI odgovarja z zahtevami po skrajševanju delovnega časa.

Aktivno prebivalstvo (december 1997)

Celotna zaposlenost (delovno aktivno prebivalstvo) v Sloveniji – letna povprečja od leta 1987 do 1997

	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997*	Struktura v %		Indeks	
												1987	1997	96/87	97/96**
Delovno aktivni	959.031	953.918	943.485	909.350	841.297	791.027	766.448	752.307	750.223	744.891	743.430	100,0	100,0	77,7	100,3
Podjetja in organizacije	837.554	830.314	819.055	782.222	709.595	656.966	626.806	605.326	593.848	581.651	593.086	87,3	79,8	69,4	99,3
- gospodarstvo	702.160	692.932	681.411	647.861	579.808	527.186	486.838	462.073	447.751	432.919	-	73,2	-	61,7	-
- negospodarstvo	135.394	137.382	137.644	134.361	129.787	129.780	139.969	143.253	146.097	148.732	-	14,1	-	109,9	-
Zaposleni izven podj. in org.- skupaj	121.477	123.604	124.430	127.128	131.703	134.061	139.642	146.981	156.375	163.239	-	12,7	-	134,4	-
- Samozaposleni - skupaj	91.828	92.921	93.111	95.258	98.591	100.776	102.640	105.199	107.709	109.639	92.204	9,6	12,4	119,4	100,9
Samostojni podjetniki posamezniki	29.110	30.377	31.473	33.356	36.081	38.023	40.473	42.637	52.189	54.119	46.627	3,0	6,3	185,9	100,8
Osebe, ki opravljajo pokl. dejavnost	4.462	5.072	5.633	6.316	6.813	7.104	6.647	7.042	-	-	5.877	0,5	0,8	-	100,3
Kmetje	58.256	57.472	56.005	55.585	55.697	55.650	55.520	55.520	55.520	55.520	39.699	6,1	5,3	95,3	101,2
- Zaposleni pri samozaposlenih	29.649	30.683	31.319	31.870	33.112	33.285	37.002	41.782	48.666	53.600	58.139	3,1	7,8	180,8	110,3

Opomba:

* V začetku leta 1997 je SURS uvedel metodološke spremembe pri spremljanju zaposlenosti v podjetjih in drugih organizacijah. V podatkih so vključena tudi zasebna podjetja z 1 do 2 zaposlenimi osebami.

Vir podatkov o samozaposlenih osebah (razen kmetov) in zaposlenih osebah pri samozaposlenih osebah je v letu 1997 Statistični register delovno aktivnega prebivalstva, podatkov o kmetih pa Anketa o delovni sili.

** Indeksi 97/96 so izračunani iz primerljivih podatkov in ne iz podatkov, ki so za leto 1996 prikazani v tabeli.

Brezposelnost

Gibanje registrirane brezposelnosti v letih od 1987 do 1997

	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Povprečno število registrirano brezposelnih oseb	15.184	21.342	28.218	44.623	75.079	102.593	129.087	127.056	121.483	119.799	125.189
Rast (verižni indeks)	107,0	140,5	132,2	158,1	168,3	136,6	125,8	98,4	95,6	98,6	104,5
Povprečna stopnja registrirane brezposelnosti (v %)*	1,5	2,2	2,9	4,7	8,2	11,5	14,4	14,4	13,9	13,9	14,4

* Stopnja registrirane brezposelnosti, izračunana iz klasičnih statističnih virov (registrirano brezposelne osebe/aktivno prebivalstvo)

Zaposleni v kovinski industriji

Leto	Zaposleni v industriji R Slovenije	Kovinska in elektroindustrija
1994	252.194	102.032
1995	242.793	97.299
1996	230.465	95.428
1997	224.512	94.517

Iz zgornjih podatkov je razvidno, da število in delež zaposlenih v dejavnostih, ki jih združuje SKEI, vsako leto pada. To je predvsem posledica in odsev gospodarskega stanja v panogi, prestrukturiranja gospodarstva in stečajev.

Plače

Plače in plačna politika ostajata najpomembnejši področji delovanja sindikata. Usmerjeno je bilo predvsem v zagotavljanje take minimalne plače, ki bi delavcem omogočala socialno in materialno varnost, v dosegu ustreznega izhodišča v kolektivni pogodbi dejavnosti. Minimalna plača, ki delno sledi smernicam Evropske unije, je bila prvič določena s socialnim sporazumom v letu 1996. Nadomestila je tako imenovano zajamčeno plačo in bistveno povečala minimalno raven dohodkov zaposlenih delavcev. Žal še vedno ni mogoče trditi, da omogoča socialno varnost. S kolektivno pogodbo dejavnosti je bila v letu 1996 dogovorjena za takratne razmere optimalna možna izhodiščna plača za prvi tarifni razred, za katero pa prav tako ne moremo trditi, da je ustrežna. Določena je bila kot kompromis, ki so ga zlasti delodajalci sprejeli le zaradi grožnje s splošno stavko.

Celotno obdobje lahko označimo kot obdobje dogovarjanj in pregovarjanj o plačni politiki na vseh, zlasti pa na državni ravni. Začetno administrativno urejanje na tem področju je nadomestil socialni dia-

log, ki se uresničuje v novi instituciji, ekonomsko-socialnem svetu, interventno zakonodajo pa so nadomestili vsakoletni socialni sporazumi in zakonodaja, ki sankcionira njihovo izvajanje.

Gibanje poprečnih plač (v SIT)

Leto	Skupaj v R Sloveniji	Predelovalna industrija
1994	94.618	79.347
1995	111.996	92.877
1996	129.125	106.144
1997	157.783	(december) 128.892

Izhodiščna plača za 1. tarifni razred po kolektivni pogodbi dejavnosti

Leto	Izhodišča
december 1994	41.244,00
december 1997	52.523,00

Življenjski stroški

Življenjski stroški so se v zadnjem obdobju letno povečali za 8 do 9 %. Po posameznih letih je njihova rast takšna:

Leto	Rast stroškov
1994	21,0
1995	13,5
1996	9,9
1997	8,4

Izvajanje dokumentov SKEI Slovenije

Vsaka sprememba v organiziranosti zahteva tudi spremembo dokumentov SKEI. Poleg spremembe Statuta SKEI sta bila med pomembnejšimi dokumenti v tem obdobju sprejeta Pravilnik o postopkih evidentiranja, kandidiranja in volitev nosilcev funkcij na vseh ravneh organiziranosti SKEI in Pravilnik o finančno-materialnem poslovanju SKEI Slovenije.

Na podlagi sklepov RO se je spremenil način zbiranja in delitve članarine. Pomembno vlogo na tem področju je prevzela Delavska hranilnica. To na eni strani razbremeni sindikalne aktiviste, tako da se lahko v večji meri posvečajo sindikalnemu delu, na drugi strani pa zagotavlja preglednost nad zbrano članarino in njeno delitvijo.

Članarina se je pretežno še zbirala na območni ravni, od koder se je odvajala na višje ravni v različnih razmerjih in s časovnim zamikom. Sklep o povečanju članarine z 0,6 % od bruto plače na 1,0 % je bil izveden šele v drugi polovici leta 1997. Večkrat v tem obdobju so tekale tudi razprave o skladih na vseh ravneh sindikalne organiziranosti, kar je bil eden od razlogov za dvig članarine. Skladi sicer formalno še niso oblikovani, vendar se sredstva za te namene odvajajo in hranijo na posebnih postavkah. Reden priliv članarine je seveda temelj za ustanovitev in polnjenje solidarnostnih skladov za pomoč članstvu in sindikalnim podružnicam. Posebna težava je bila v celotnem obdobju to, da ni bilo celovitega pregleda nad odvajanjem in razdelitvijo članarine na vseh ravneh organiziranosti SKEI. Kot rečeno, bo ta težava v naslednjem obdobju odpravljena, saj se večina članarine že zbira v enem centru, v Delavski hranilnici.

Kolektivna pogodba

Prva kolektivna pogodba dejavnosti je bila sklenjena februarja 1991. Že v letu 1993 so se pokazale potrebe po njenem spreminjanju oziroma dopolnjevanju zaradi spremenjenih družbenih in političnih razmer. Kljub naporom pogajanja zaradi različnih vzrokov niso bila uspešna, minimalne uskladitve pa so bile opravljene z aneksom h kolektivni pogodbi v oktobru 1994. Vse do protestnega shoda v Trbovljah 1995 so bila pogajanja na mrtvi točki. SKEI je s tem protestnim shodom prisilil delodajalce, da so se organizirali in da so se z decembrom 1995 začela intenzivna pogajanja za sklenitev nove kolektivne pogodbe dejavnosti. V pogajanjih se je izkazala tako politična kot strokovna moč SKEI, kar je pripeljalo do sklenitve nove kolektivne pogodbe dejavnosti v mesecu juniju 1996 (Ur. l. RS, št. 37/96).

S podpisano kolektivno pogodbo je SKEI ohranil vrsto pridobljenih pravic, njena vsebina pa je dopolnjena in izvedbeno bistveno bogatejša kot prej. Korak naprej je bil storjen s podpisom prilog h kolektivni pogodbi, ki se uporabljajo kot priporočila. Te priloge opredeljujejo plačilne razrede, razvrščanje delavcev v plačilne razrede kot sistem napredovanja in načine ocenjevanja delovne uspešnosti. S tarifno prilogo je bil dogovorjen tudi 4,6-odstotni realni dvig izhodiščnih plač, kar je bilo v okoliščinah omejevanja rasti plač izjemen dosežek in je celo povzročilo težave pri registraciji pogodbe, saj je ministristvo za delo, družino in socialne zadeve očitalo delodajalcem, da kršijo socialni sporazum v delu, ki se nanaša na dvig plač.

Kolektivna pogodba je vsebinsko na novo uredila področje pre-sežnih delavcev in reševanje sporov med udeleženci kolektivnega pogajanja, kar naj bi predvsem razbremenilo sodišča pri odločanju o sporih iz delovnih razmerij in uvedlo prakso mirnega reševanja medsebojnih sporov. S posebno določbo je vnesena prednostna pravica sindikalnih zaupnikov do zaposlitve v podjetjih, nastalih iz stečaja, obdržali smo pravico do plačane stavke v primerih kršitve kolektivne pogodbe in 100-odstotna nadomestilo plače za čas odpovednega roka, prav tako so ostali nespremenjeni tudi dodatki in nadomestila. Med dodatki velja posebej omeniti novo določilo, da delavcu za delo na praznični dan pripada, poleg plačila in dodatka za ta dan, tudi nadomestilo plače, tako kot delavcem, ki so zaradi praznika doma. Poseben uspeh je bil dosežen z ukinitvijo možnosti zniževanja plač zaradi težav v poslovanju delodajalca, kar smo poznali od leta 1990 dalje. Pohvalimo se lahko, da je bila to prva pogodba, ki je ukinila pogosto zlorabljen način zniževanja plač. Poleg navedenih bistvenih dosežkov ima nova kolektivna pogodba vsaj še trideset izboljšav glede ravnih pravic delavcev, neposredne uporabljivosti, dorečenosti in jasnosti.

Dokaj realno postavljena vsebina kolektivne pogodbe se kaže tudi v njenem izvajanju in problemih, povezanih z njim. Vprašanj in dilem je bistveno manj, se pa seveda še pojavljajo. Eno od področij, ki jih bo treba natančneje urediti, so solidarnostne pomoči (daljša bolezen), prevozi na delo (upravičenost), veljavnost kolektivne pogodbe (zaradi uveljavitve standardne klasifikacije dejavnosti) in podobno.

Za izjemno pozitivno se je pokazalo, da smo v kolektivno pogodbo vnesli vsa določila, ki so v Splošni kolektivni pogodbi za gospodarstvo, in da njene veljavnosti nismo veali na veljavnost splošne. Ko je bila jeseni 1996 odpovedana Splošna kolektivna pogodba za gospodarstvo, je bila hkrati namreč odpovedana tudi večina kolektivnih pogodb dejavnosti. Po eni strani je bila razlog enotna politika Gospodarske zbornice in strokovnih združenj, da se z odpovedjo doseže znižanje ravnih pravic iz kolektivnih pogodb in s tem znižanje stroškov dela. Razlog pa je bil tudi v tem, da je bila veljavnost kolektivnih pogodb dejavnosti večinoma vezana na veljavnost Splošne kolektivne pogodbe. Kot rečeno, naše pogodbe zaradi specifičnih določil v tem času ni bilo mogoče odpovedati, hkrati pa so tudi strokovna združenja, podpisniki kolektivne pogodbe, zavzela stališče, da bi bilo povsem neresno in nerazumljivo odpovedati po dolgih pogajanjih šele sklenjeno kolektivno pogodbo.

V času med obema kongresoma smo lahko spremljali tudi rast pomembnosti instituta socialnega sporazumevanja in tripartitnega odločanja, katerega rezultat je bil vsakoletni socialni sporazum. Socialni sporazum je vsako leto sproti uredil rast izhodiščnih plač (eskalacijsko lestvico) in višino nekaterih prejemkov (regresi, nadomestila, stroški v zvezi z delom) in tako neposredno vplival tudi na izvajanje kolektivne pogodbe dejavnosti. Zaradi zapletov pri sklepanju nove Splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo socialni sporazum za leto 1997 ni bil sklenjen.

Stališče SKEI do sklepanja Splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo se v obdobju med kongresoma ni spremenilo. SKEI še vedno vztraja, da je ta pogodba preživela, da omejuje pogodbeno svobodo kolektivnih pogodb dejavnosti, da bolj služi vladi kot instrumentu kontrole stroškov dela in da bi jo morali ukiniti. Dodatni argument za pravilnost naših stališč so bili dogodki ob podpisu nove Splošne kolektivne pogodbe v mesecu juniju 1997 in po njem. Prva težava je bilo premagati mnenje, da sama sprememba te pogodbe še ne pomeni avtomatično razveljavitve kolektivnih pogodb dejavnosti. Druga težava, ki je še vedno, pa je pojmovanje, da je treba vse kolektivne pogodbe uskladiti ne le s procesnimi določbami Splošne kolektivne pogodbe, kar še ne bi bilo tako sporno, temveč predvsem z nižjo ravnijo pravic, ki iz te pogodbe izhajajo. Kot posledica tega se je januarja 1998 pojavil predlog enega od podpisnikov kolektivne pogodbe dejavnosti, da bi začeli postopek sprememb in dopolnitev naše pogodbe. Glavni razlog za začetek pogajanj je bila zahteva koncerna Slovenskih železarn, da se ponovno omogoči zniževanje izhodiščnih plač oziroma doseže suspenz pogodbe za čas sanacije. Ko je bilo na zahtevo SKEI zamenjano vodstvo Slovenskih železarn, je nova uprava ta predlog tudi formalno umaknila. Kljub temu so se pogajanja začela, in sicer z dogovorom o redakciji kolektivne pogodbe, ki je potrebna zaradi preteka dveh let od njene sklenitve. V mesecu aprilu 1998 je bil na strokovni ravni usklajen tekst aneksa številka ena h kolektivni pogodbi, ki ga je republiški odbor tudi potrdil. Do odpovedi kolektivne pogodbe ni prišlo, kar glede na njene določbe pomeni, da se njena

veljavnost podaljša za enako obdobje, kot je bila sklenjena, torej do leta 2001.

Pravna pomoč

Pravna pomoč je organizirana dvostopenjsko. Neposredno pravno pomoč dajejo službe pravne pomoči oziroma odvetniki, s katerimi sklepajo pogodbe območne organizacije. Poročilo zajema le delovanje pravne službe, organizirane na ravni SKEI Slovenije.

Pravna služba daje pomoč predvsem s področja delovnih in statusnih razmerij, v prvi vrsti republiškem in izvršnemu odboru SKEI, predsedniku, podpredsednikom in sekretarju SKEI, predsednikom in članom drugih organov SKEI, območnim organizacijam in sindikalnim podružnicam. Veliko je tudi neposredne pomoči članom in posameznikom, tako po telefonu kot z osebnimi kontakti in pisnimi mnenji, stališči in predlogi.

V obdobju med kongresoma so bili preko pravne službe vloženi trije ustavni spori, in sicer zaradi neustavnosti 25.a člena Zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij in dva zaradi neustavnosti 51. člena Zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji. Vsi trije so se končali uspešno. Prvi s tem, da je zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij omogočil uporabo premalo izplačanih plač pri interni razdelitvi in notranjem odkupu, druga dva pa najprej z začasnim suspenzom spornega člena, nato pa s sprejemom Zakona o jamstvenem skladu, ki je delavcem, ki jim je prenehalo delovno razmerje zaradi prisilne poravnave, stečaja in likvidacije, priznal pravico do odpravnine in določenih drugih denarnih zahtevkov. V tem obdobju je bila vložena tudi tožba na vrhovno sodišče zaradi razveljavitve vpisa enega od sindikatov v register zaradi nespoštovanja določila o razlikovanju imen. Tudi ta tožba je bila uspešna.

Organi SKEI so predvsem pripravljali dokumente in pravne akte za delo SKEI (npr. poslovnik, pravilniki ipd) ter sodelovali pri delu organov (navzočnost na sejah), pisali mnenja (npr. statutarna komisija) in pripravljali druga gradiva (npr. komisija za ženska vprašanja, gradiva in materiali za predavanja ipd.). Več gradiv je bilo pripravljenih tudi za mednarodne organizacije, kot npr. različni pregledi veljavne zakonodaje, vprašalniki s področja delovnih razmerij, kolektivnih pogodb in varstva pri delu ter ravni pravic delavcev. Zaradi spreminjanja zakonodaje in kolektivnih pogodb ter zaradi postopkov lastninskega preoblikovanja je obstajala stalna naloga pregledovanja aktov podjetij ter podjetniških kolektivnih pogodb in splošnih aktov ter svetovanja v zvezi z njim. Letno je bilo pregledanih več kot 150 takšnih aktov in opravljenih več kot 50 posvetovalnih sestankov s predsedniki sindikalnih podružnic in vodstvi podjetij. Velik del pisnih mnenj zajema odgovore na vprašanja sindikalnih podružnic v zvezi z razlagami in uporabo zakonskih določb in določili kolektivne pogodbe dejavnosti. Tudi takšnih mnenj je več kot 150 letno, zaradi aktualnosti pa so bila dvakrat tudi zbrana in objavljena v dveh brošuricah z naslovom "Nekatera najbolj pogosta vprašanja z nekaterimi najbolj pogostimi odgovori" (I., II.). Sindikalni zaupniki so bili tekoče obveščeni tudi o novi zakonodaji oziroma o njenih spremembah z nekaj brošurami oziroma gradivi, prav tako pa se mesečno oziroma po potrebi izdajajo informacije o višini izhodiščnih plač in drugih prejemkih po kolektivni pogodbi. K obveščeni je prispevala tudi rubrika v Delavski enotnosti z odgovori na konkretna vprašanja.

Velik del leta 1996 je bil glavni del aktivnosti usmerjen najprej v pripravo gradiva in predlogov za kolektivno pogodbo ter seveda za pogajanja, potem pa v pripravo in izdajo relativno obsežnega komentarja h kolektivni pogodbi dejavnosti. Le-ta je ena redkih, ki se lahko pohvali s komentarjem, ki mu je priložen tudi pregled šifer dejavnosti delodajalcev, za katere velja kolektivna pogodba, in pregled veljavne zakonodaje s področja delovnih razmerij. Tudi sodelovanje v komisiji za razlago kolektivne pogodbe je pomembno tako zaradi možnosti neposrednega vplivanja na odločitve komisije kot zaradi priprave odgovorov komisije in tehničnega dela zanj.

Delo pravne službe je usmerjeno tudi v izobraževanje članov organov in sindikalnih zaupnikov. V ta namen se letno organizirajo seminarji na različnih nivojih in na različnih lokacijah. Naloga pravne službe je priprava gradiv oziroma podajanje določenih tem glede na vsebino seminarja.

Prav tako pomembno je tudi spremljanje sprejemanja zakonov in drugih aktov s področja delovnih razmerij, ki jih v medkongresnem obdobju ni bilo malo. Naj naštejemo le nekatere: izvedbeni akti o lastninskem preoblikovanju, vsakokratne spremembe splošne kolektivne pogodbe, socialnih sporazumov in zakonov o njihovem izvajanju, lastninjenje podjetij v lasti sklada, zakonodaja s področja delovnih

razmerij in zaposlovanja, zakon o kolektivnih pogodbah, zakon o stečaju, prisilni poravnavi in likvidaciji, zakon o jamstvenem skladu, zakon o slovenski razvojni družbi, pokojninski zakon itd. Spremljanje zahteva sodelovanje v različnih delovnih skupinah, pregled materialov in pripravo pisnih stališč, mnenj in predlogov ter posvetovanje z različnimi institucijami. Pravočasno sodelovanje prinaša možnost vplivanja in vnašanja idej v zakonodajo takrat, ko je to še mogoče.

Na koncu velja omeniti tudi velik obseg neposrednega dela s člani, kljub temu da ne gre za neposredno nalogo pravne službe na ravni SKEI. To je nedvomno odsev splošnega stanja na področju pravne in socialne varnosti in splošnega nezaupanja v institucije sistema. Za nasvete se pogosto zanimajo delavci, ki imajo že vložene tožbe na sodiščih ali že dano pooblastilo, ali pa sprašujejo in preverjajo stvari, ki v normalnih razmerah ne bi smele biti sporne.

Obveščanje

Obveščanje je pomemben element za uspešno delovanje sindikata, vendar zaenkrat ni zadovoljivo. Kljub predlogom, da bi uvedli lasten bilten, tega še ni. Zato informacije, ki jih pošiljamo na območja, ne prihajajo v zadostni količini do vsega članstva. Obveščanje zaenkrat poteka preko časopisa Nova Delavska enotnost, ki spremlja dogajanja v SKEI in objavlja statistične informacije, ki se nanašajo na vsebino pazožne kolektivne pogodbe.

V tem času je bilo objavljenih veliko javnih pisem, pozivov, organizirane so bile tiskovne konference, ki so pojasnjevale poglede SKEI na položaj delavcev in članstva v novi državi in s katerih so novinarji objavljali dokaj korektno informacije.

Tiskovnih konferenc so se glede na temo udeleževali tudi sindikalni zaupniki sindikalnih podružnic.

K večji obveščeni naj bi prispevala tudi že izdana posebna zloženska, ki na kratko opisuje SKEI in njegovo delovanje.

Izobraževanje

Izobraževanje je v preteklem obdobju potekalo na več ravneh. Kljub temu je bilo zaradi specifične vloge, ki jo ima v sedanjem času sindikat, izobraževanja in usposabljanja članstva in sindikalnih zaupnikov manj, kot bi želeli.

V podjetjih je članstvo glede izobraževanja ostalo brez kakršne koli pomoči delodajalcev. Zato je bilo toliko pomembnejše, da je sindikat organiziral različne oblike usposabljanja, ki naj bi se ga udeležilo čimveč članov in sindikalnih zaupnikov.

V tem času je bilo letno organiziranih po območjih in v družbah poprečno po 20 seminarjev. Na njih so bile obravnavane najpomembnejše teme s področja delovanja sindikalnih zaupnikov, kolektivne pogodbe in pogajanj, delovne zakonodaje, sodelovanja delavcev pri upravljanju, lastninjenja podjetij, notranjega delničarstva, varstva pri delu in humanizacije dela itd.

Posebej velja poudariti eno od uspešnih oblik izobraževanja, ki jo je izpeljala v letu 1995–1996 Komisija za ženska vprašanja v okviru programa Phare v sodelovanju z Evropsko zvezo kovinarjev (EMF). Komisija je organizirala nekajdnevne seminarje za izobraževanje sindikalnih zaupnic kot nosilk uveljavljanja žensk v podjetjih naše dejavnosti.

Na novo smo uvedli tako imenovane posebne pooblaščenice, katerih naloga je nadzor nad izvajanjem delovnopravne zakonodaje in kolektivnih pogodb. Na podlagi posebnih predavanj in opravljenih testov s področja kolektivnega pogajanja in delovne zakonodaje je prejelo posebno pooblastilo v podjetjih preko 50 članov in funkcionarjev SKEI Slovenije.

Kolegi kovinarji iz Bavarske in Avstrije so za naše zaupnike organizirali nekaj seminarjev pri nas in v njihovih sindikalnih objektih v Nemčiji in Avstriji.

Organiziranih je bilo tudi nekaj medsebojnih strokovnih obiskov v posameznih podjetjih s podobno proizvodnjo ter za izmenjavo izkušenj v sindikalnem in strokovnem delu. Poseben seminar je bil namenjen izmenjavi izkušenj predsednikov svetov delavcev iz Nemčije in Slovenije.

Sindikat kovinarjev Švedske in sklad Olafa Palmeja sta omogočila organizacijo treh seminarjev, ki so se jih udeležili sindikalni zaupniki iz Slovenije, Makedonije in Hrvaške, namenjeni pa so bili aktualnim sindikalnim temam in položaju v teh državah.

Mednarodno sodelovanje

V tem času je dobilo mednarodno sodelovanje nove razsežnosti, ker smo se povezali s sindikati Srednje in Vzhodne Evrope (višegrajska

skupina). S svojo udeležbo smo aktivno prispevali k izmenjavi izkušenj o sindikalni organiziranosti, svetih delavcev, lastninjenju in drugih pojavih, ki potekajo v državah tranzicije. Kot polnopravni člani smo bili leta 1994 sprejeti v Evropsko zvezo kovinarjev (EMF), kjer sodelujemo v različnih komisijah in delovnih skupinah.

Poleg poglobljanja stikov s kolegi iz Zahodne Evrope se kljub težkim razmeram povečujejo tudi stiki s sindikalisti iz držav bivše Jugoslavije, ki izražajo željo po konkretni strokovni pomoči. V aprilu 1998 smo jim kot organizatorji omogočili prvi izobraževalni seminar na temo "Sindikati v tržnem sistemu".

Kot posebno dobre velja poudariti odnose z IGM Bavarske. Maja 1998 so v Ljubljani s pomočjo SKEI Slovenije organizirali svojo letno konferenco.

Stavke, protestni shodi

Zaradi zaostrene gospodarske situacije, neprestanega odpuščanja in ugotavljanja trajno presežnih delavcev, neizplačevanja plač in regresov za letni dopust in nespoštovanja kolektivne pogodbe je bil SKEI v tem obdobju večkrat prisiljen uporabiti različne vrste sindikalnega boja. Tam, kjer pogajanja in pritiski preko sredstev javnega obveščanja niso zadoščali, je bilo treba poseči tudi po skrajni obliki, stavki.

Republiški odbor je tako kar nekajkrat sklepal o izvedbi splošne stavke. Že v letu 1994 je bila organizirana opozorilna stavka zaradi zakona o zamrznitvi plač, nato pa splošna stavka za zaščito podjetij in delovnih mest ter dva protestna shoda v Ljubljani in Mariboru. V letu 1996 velja posebej izpostaviti protestni shod Trbovlje 1996, ki je bil glavni razlog za to, da so se začela pogajanja za spremembe in dopolnitve kolektivne pogodbe dejavnosti. Napoved splošne stavke leta 1996 je pospešila pogajanja o kolektivni pogodbi dejavnosti, protestni shod Ljubljana 1997 pa bo vsem ostal v spominu po množični udeležbi in podpori javnosti. Poleg tega je SKEI sodeloval množično tudi v vseh oblikah protestov, ki jih je organizirala ZSSS, največkrat na pobudo SKEI.

Stavkovni val je bil še močnejši v sindikalnih podružnicah, kjer so bili delavci neposredno izpostavljeni posledicam nove ureditve.

Vzroki stavk

Z več kot 90 % stavk so bili osnovni vzrok neupoštevanje določil panožne kolektivne pogodbe, nepravočasno izplačevanje plač, grožnje s stečajem in ukinitvijo proizvodnje in neizplačevanje regresov za letni dopust. Vse to so bili za članstvo in vodstvo SKEI vzroki za uporabo stavke kot zadnje oblike sindikalnega boja. V letih od 1994 do 1997 je bilo v sindikalnih podružnicah v okviru SKEI organiziranih 184 stavk.

Skoraj v celotnem obdobju je bilo neredno izplačilo plač prvi vzrok za stavko (57,72 %). Veliko stavk je bilo zaradi večmesečnega prelaganja izplačevanja plač in regresa za letni dopust (38,9 %). V 22 % je bil vzrok stavke zahteva po odstopu direktorja.

Podatki o stavkah v Sloveniji (povzeto po ZSSS) dajejo jasno sliko o teži problemov v naših panogah in o aktivnostih SKEI.

Število stavk v Sloveniji v obdobju 1994-1997

(primerjava z nekaterimi večjimi sindikati dejavnosti)

Sindikati dejavnosti	1994	1995	1996	1997	SKUPAJ
SKEI	55	44	49	36	184
gradbena dejavnost	18	17	8	4	47
kemična dejavnost	/	/	6	1	7
lesarstvo	9	8	14	10	41
tekstil, usnje	20	28	29	23	100

Podatki kažejo, da je bilo v navedenih letih skupno 379 stavk, pri čemer jih je bilo največ v dejavnosti, ki jo pokriva SKEI Slovenije.

Število stavkajočih v obdobju 1992-1997

Sindikati dejavnosti	1992	1993	1994	1995	1996	1997	SKUPAJ
SKEI	36.003	23.564	12.279	14.218	12.276	6.848	105.188
gradbena dejav.	4.206	418	2.576	6.746	1.503	440	15.889
kemična dejav.	1.270	2.273	/	/	9.000	124	12.667
lesarstvo	5.272	3.396	1.111	838	1.632	1.573	13.822
tekstil, usnje	13.334	4.259	3.667	4.763	8.405	2.475	36.903

Če podrobneje pogledamo delež stavkajočih glede na število zaposlenih v navedenih panogah, dobimo zanimive podatke:

V letu 1992 je delež stavkajočih v SKEI 30,36 %.
 V letu 1993 je delež stavkajočih v SKEI 22,96 %.
 V letu 1994 je delež stavkajočih v SKEI 12,87 %.
 V letu 1995 je delež stavkajočih v SKEI 15,64 %.
 V letu 1996 je delež stavkajočih v SKEI 14,11 %.

Število izgubljenih ur zaradi stavk v obdobju 1992-1996

Sindikati	1992	1993	1994	1995	1996	1997	Skupaj
SKEI	1.051.731	717.902	724.744	333.054	693.307	584.119	4.104.857
gradb.	73.880	15.520	48.324	210.224	110.054	12.710	470.712
kemija	9.011	95.568	/	/	14.800	1.984	121.363
lesar.	153.196	70.126	33.096	15.472	44.789	64.376	381.055
tekstil,	159.134	171.499	87.236	194.934	211.388	107.449	931.640

V teh letih je bilo poprečno izgubljenih na leto čez milijon delovnih ur, in to največ v panogi, ki jo pokriva SKEI.

Poprečno trajanje stavk v posameznem letu

	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Število izgubljenih delovnih ur	1.513.148	1.103.099	898.860	814.510	1.095.050	786.582
Trajanje stavke v urah	21,06	31,07	44,41	28,88	32,79	68,28

Največ stavk v tem obdobju je bilo na območju Ljubljane z okolico (142), sledi Podravja (97), Celja z 90 stavkami, Dolenjska (50) in Posočje (49). Od navedenih stavk jih je največ organiziral SKEI Slovenije.

Med podjetji dejavnosti, kjer zaposlenim več kot 3 mesece niso izplačali plač, so MIN d.o.o. v Mariboru (6 mesecev), Finalco Poljčane, EMI Poljčane – 4 mesece in ESO Velenje.

Najdaljše neprekinjene stavke v podjetjih SKEI

Podjetje	Dni v letu					
	1992	1993	1994	1995	1996	1997
Kovinsko Ajdovščina	31					
Adria Caravan, Novo mesto	24					
Kovinarska Krško	23					
TPO Batuje	14					
Železarna Štore (2-krat)	15 in 19					
Belt Črnomelj	15					
Metalna TIO Maribor	13					
SOP Krško				51		
AM-BUS Ljubljana				42		
Vozila Gorica				37		
Kovind Unec				30		
TAM Maribor				25		
EMI Poljčane				22		
Finalco Poljčane					32	
KEKO Žužemberk					30	
Timberia Maribor						86
Zlatarna Celje						58
Livarna Vezir Celje						45
MIN d.o.o. Maribor						45
DEKOR Kovinarska Murska Sobota						48
Pathos Lenart						29 in 42
Alprem Kamnik						35
ESO Velenje				29		
TRO Prevalje				24		

Iz tabele je razvidno, da je najdaljša stavka potekala v podjetju Timberia v Mariboru, saj je leta 1996 trajala 86 dni in so stavkali še do 15. januarja 1997.

Na vseh omenjenih protestih je bila udeležena članstva SKEI evidentirana kot najmnogičnejša od vseh sindikatov dejavnosti.

Z izkušnjami splošne stavke in protestnih shodov smo spoznali, da je zaradi splošnega mnenja in zavesti našega članstva potrebno vsak problem posebej obravnavati in zelo pazljivo presoditi, kateri način sindikalnega boja in katero metodo uporabiti, da bi bile naše zahteve uresničene.

Najpomembnejše aktivnosti v času od II. kongresa SKEI Slovenije

- 1994 - izredna konferenca z zahtevo po odpravi zakona o zamrznitvi plač
 - opozorilna stavka (zakon odpravijo)
 - splošna stavka (zaščita podjetij in delovnih mest)
 - protestna shoda v Mariboru in Ljubljani
 - izredna konferenca za pravičnejši zakon o lastninjenju
 - začetek pogajanj o novi panožni kolektivni pogodbi
 - lastninska zakonodaja
 - zahteve za uveljavitev razlik za premalo izplačane plače (novosprejeti zakon v celoti upošteva gornje zahteve)
 - izredna konferenca o podjetjih pod Skladom RS za razvoj
 - podpis aneksa h kolektivni pogodbi
- 1995 - pogajanja o socialnem sporazumu med Vlado RS, delodajalci (GZS) in sindikati
 - izredna konferenca o problematiki Slovenskih železarn
 - pogajanja o kolektivni pogodbi dejavnosti
 - protestni shod v Trbovljah
- 1996 - napoved splošne stavke
 - podpis tripartitnega socialnega sporazuma
 - podpis kolektivne pogodbe dejavnosti
- 1997 - izredna konferenca o perspektivah kovinske industrije Slovenije
 - protest proti vladnim ukrepom o zamrznitvi plač
 - razgovori s predstavniki Sklada RS za razvoj in Vlade RS o reševanju kritične situacije v kovinski in elektroindustriji Slovenije
 - protest proti podpisovanju in uveljavljanju Splošne kolektivne pogodbe za gospodarstvo
 - protestni shod kovinarjev Slovenije v Ljubljani

1998 - pričetek pogajanj za spremembe in dopolnitve kolektivne pogodbe dejavnosti

Zaključek

Poročilo je povzetek aktivnosti SKEI v mandatnem obdobju 1994–1998 in vsakoletnih poročil o delu RO SKEI Slovenije.

Menili smo, da v tem poročilu ni potrebno podrobno analizirati in statistično prikazovati vseh aktivnosti, ki jih je SKEI v tem času izvajal, saj smo ta poročila obravnavali na sejah republiškega in izvršnega odbora.

Ugotovimo lahko, da pri reševanju perečih problemov našega članstva in nasploh zaposlenih nismo bili le pasivni opazovalci.

Z rezultati, doseženimi v preteklem obdobju, smo ustvarili dobre temelje za še bolj učinkovito in uspešno delo SKEI.

Vse navedeno, vsa prizadevanja in rezultati ne bi bili doseženi brez neprestanega truda, prizadevanja in konkretnega delovanja številnih sindikalnih zaupnikov in članstva.

Tam, kjer so bili problemi najbolj pereči in najbolj boleči, je tudi njihova zasluga največja in najbolj odločilna.

Dejstvo je, da ne štejejo le prizadevanja, ampak predvsem konkretni rezultati. In teh ni malo.

SKEI Slovenije je postal razpoznaven predstavnik delavcev v boju z delodajalci in oblastjo za njihove pravice in človeško integriteto tako doma kot v tujini.

Novoizbrana vodstva sindikalnih podružnic, spremembe v OO SKEI in člani nove sestave organov SKEI Slovenije so zanesljivo dobra osnova, da SKEI Slovenije z doseganji izkušnjami in spoznanji nepretrgano nadaljuje svoje delo.

Pripravil: V. B.

Program dela SKEI Slovenije za obdobje 1998–2002

Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije za boljše življenje, delovna mesta in proti terorju kapitala

Pred Sindikatом kovinske in elektroindustrije, kot pred vsemi drugimi sindikati in zvezami, stoji neizprosna globalna ekonomska politika, ki postavlja večkrat v pasiven položaj celo vlade posameznih držav in zaradi nejasnih vizij v ravnodušnost do gospodarstva celotne politične sisteme.

V SKEI Slovenije se že ves čas tranzicije borimo za izboljšanje položaja članstva in da bi pridobili nazaj izgubljeno delo. Ker imamo pogum in znamo nasprotovati prerokom komolčarskega kapitalizma, moramo imeti v vseh porah življenja in dela tudi odprte oči, predvsem pa dobre zaveznike in ljudi, ki bodo združeni v SKEI lahko uresničevali program. Skozi zakonodajo v parlamentu in v pogajanjih ter pri izvajanju kolektivne pogodbe dejavnosti moramo izboriti pravičnost in možnosti za delo. Skupno močnejši lahko to tudi storimo.

Pri tem moramo pridobivati mladino in ženske. Ne zato, ker SKEI Slovenije potrebuje mlade člane in ženske, temveč zato, ker mladi ljudje in ženske, kot vsi člani še posebej ogroženi potrebujejo močan SKEI.

V prizadevanju za nadalevanje doslednega izvajanja nalog iz predhodnega obdobja se bomo v SKEI v obdobju 1998–2002 posvetili zlasti:

o izvajanju in uveljavitvi kolektivne pogodbe dejavnosti in usklajevanju predpisov z evropskimi standardi:

Kolektivno pogodbo dejavnosti bomo ohranili in izboljšali. Njene določbe bodo delavcem zagotavljale ustrezne delovne in življenjske pogoje. V pogajanjih bomo skušali doseči usklajevanje plač z rastjo družbenega proizvoda in storilnostjo.

Ob vključevanju Slovenije v Evropsko unijo bomo ood Gospodarske zbornice Slovenije in Združenja delodajalcev zahtevali program za približevanje minimalnim standardom evropske zakonodaje in evropske kolektivne pogodbe in se hkrati borili za ohranitev obstoječih pravic. SKEI Slovenije mora imeti do leta 2002 pogodbo, ujemajočo se z evropsko kolektivno pogodbo za kovinsko industrijo.

spremljanju in zaščiti ekonomskega in socialnega položaja članov SKEI Slovenije:

- ob ukrepih vlade in ob sprejemanju nove zakonodaje (pokojninska reforma, delovnopravna zakonodaja, varčevalni ukrepi, zakon o varnosti in zdravju delavcev pri delu),
- postopna uveljavitev Evropske konvencije o minimalni plači, ki mora znašati 67 % povprečne plače,
- ukinitvev nadurnega dela,
- skrajševanje delovnega časa in prehod na 35-urni delovnik,
- zmanjševanje brezposelnosti,
- ustrezen plačni sistem, ki bo motiviral za delo,
- približevanje Delavske hranilnice članstvu z odpiranjem pisarn v večjih središčih;

notranji organizaciji SKEI:

- pglavitni cilj je krepitev SKEI Slovenije na organizacijskem in strokovnem področju,
- postopna racionalizacija in krepitev strokovnosti na območnih organizacijah,
- sistem nagrajevanja sindikalnih aktivistov,
- postopni prehod profesionalnih kadrov iz območij v sklop SKEI Slovenije,
- ureditev statusa profesionalcev od podružnic do državne ravni z enotnim pravilnikom;

ureditvi finančno-materialnega stanja in poslovanja:

- opredelitev solidarnosti znotraj SKEI Slovenije in med sindikati,
- poenotenje in združevanje plačevanja, odvajanja in zbiranja članarine SKEI Slovenije,
- nova delitev in poraba članarine glede na novo organiziranost SKEI,
- oblikovanje solidarnostnih skladov ob upoštevanju dela sredstev, ki ostajajo v podružnicah,
- ureditev premoženja v okviru ZSSS z razdelitvijo sindikalnega premoženja;

izpeljavi pobud za združevanje in koordinirano delovanje sorodnih panožnih sindikatov:

- koordinirano delovanje industrijskih sindikatov v ZSSS,
- koordinirano delovanje in možno združevanje sorodnih panožnih sindikatov v okviru ZSSS izven nje;

izobraževanju in usposabljanju sindikalnih zaupnikov

zlasti:

- delovno pravo in zakonodaja,
- kolektivne pogodbe in pristojnosti sindikata,
- delovanje predstavnikov delavcev v svetih delavcev in nadzornih svetih,
- delovanje in organizacija sistema soupravljanja,
- humanizacija dela in varstvo pri delu,
- retorika in nastopanje - tuji jeziki, računalništvo,

- priprava in organiziranje seminarjev za potrebe območij in podružnic,
- razvoj lastnih kadrov, vključno s štipendiranjem;

obveščanju:

- tekoče obveščanje članstva o stališčih SKEI Slovenije do aktualnih vprašanj in problematike,
- ureditev lastnega informativnega biltena (glasila) mesečnika,
- sklicevanje tiskovnih konferenc;

mednarodnem sodelovanju s sindikalnimi organizacijami:

- organiziranje seminarjev,
- pomoč pri izobraževanju drugih sindikatov,
- izmenjava izkušenj,
- bilateralno sodelovanje s sindikati,
- aktivna udeležba v EMF in IMF ter višegrajski skupini;

drugimi pomembnejšimi nalogami:

- določitev dneva kovinarjev in priznanj,
- začetek intenzivnega dela z mladimi, sodelovanje s šolami že od osnovne šole dalje pa do univerze,
- še bolj poglobljeno delovanje komisije SKEI Slovenije za ženska vprašanja,
- sodelovanje z nevladnimi organizacijami zaradi izboljšanja položaja članstva,
- ustanavljanje aktivov upokojencev, kadar bo izkazana potreba.

Program obsega najpomembnejše naloge za naslednje štiriletno obdobje. Dopolnjeval se bo z vsakodnevno problematiko in podrobneje razčlenil na konferencah SKEI Slovenije z letnimi programi dela.

Albert Vodovnik, predsednik SKEI

Statut

Sindikata kovinske in elektroindustrije – SKEI

Spremembe in dopolnitve Statuta so natisnjene polkrepko

Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije (v nadaljevanju SKEI) je samostojna in neodvisna interesna organizacija **prosto-voljno združenih članov**, ki uveljavlja in zastopa **ekonomske, gospodarske, socialne, stanovske, kulturne in druge** interese članstva na vseh ravneh sindikalne organiziranosti.

SKEI se v skladu s svojim programom in zaradi skupnih interesov povezuje v Zvezo svobodnih sindikatov Slovenije (v nadaljevanju Zveza) in z drugimi sindikati.

Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije je polnopravni član Mednarodne zveze kovinarjev (IMF) in Evropske zveze kovinarjev (EMF).

* v celotnem tekstu se delojemalca nadomesti s član.

I. TEMELJNE DOLOČBE

Ime in sedež

1. člen

1. Ime sindikata je Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije. Za okrajšavo se uporablja kratica SKEI

Sedež SKEI je v Ljubljani, Dalmatinova 4.
2. SKEI je pravna oseba, ima svoj žig in svoj ziro račun. Žig je okrogle oblike, ima premer 35 mm in naslednjo vsebino:

- a) na obodu: Sindikat kovinske in elektroindustrije Slovenije
- b) v gornjem delu žiga je kratica SKEI
- c) pod kratico vodoravno: Dalmatinova 4, Ljubljana

V mednarodnih odnosih SKEI uporablja ime **Trade Union of Metall and eElectrical wWorkers of Slovenia**.

3. SKEI ima svoj znak in zastavo. Znak SKEI predstavljajo male tiskane črke SKEI, pri čemer je črka k zamaknjena navzdol, obrobljene z robom v obliki romba. Črke in rob so v temno modri barvi.

Zastava SKEI je v barvah države Slovenije, obliki pravokotnika, na rdeči podlagi, dimenzije 2 x 1 meter. V sredini zastave je na obeh straneh znak SKEI, v modri barvi na beli podlagi. SKEI kot zastavo uporablja tudi zastavo dimenzije 2 x 1m, na sivo srebrni podlagi, ki ima znak SKEI v modri barvi.

4. SKEI podeljuje odličja in priznanja članom in organizacijam. Odličja in priznanja določa republiški odbor SKEI.

Pristojnosti, naloge in cilji SKEI

2. člen

SKEI je:

- samostojni nosilec odločitev in akcij, ki gre za ekonomski, gmotni in socialni položaj ter zaščito delojemalcev in članov SKEI;
- partner, nosilec in pogajalec ter opravlja funkcijo nadzora pri uveljavljanju interesov delojemalcev v dejavnosti iz dela in delovnega razmerja;
- demokratični prostor za izražanje posamičnih in posebnih interesov ter njihovo usklajevanje v okviru dejavnosti, v Zvezi in izven nje.

SKEI ima predvsem naslednje naloge in cilje:

1. združevanje vseh delojemalcev, zaposlenih v kovinski in elektroindustriji, metalurgiji in drugih vejah kovinske in elektroindustrije, v dejavnostih, ki so povezane s proizvodnjo in predelavo proizvodov kovinske in elektroindustrije, ter dejavnostih, ki se združujejo v SKEI zaradi skupnega delovanja;
2. sklepanje in uveljavljanje kolektivnih pogodb;
3. zagotavljanje ustreznih delovnih in življenjskih pogojev;

4. izboljševanje varnosti in zdravja pri delu ter humanizacija dela;

5. uveljavljanje sodelovanja delavcev pri upravljanju in pravice odločanja o temeljnih vprašanih ekonomskega in socialnega položaja članov ter razvijanja industrijske demokracije;

6. spremljanje položaja članov, oblikovanje stališč in zahtev ter njihovo uveljavljanje v delodajalskih, državnih in drugih institucijah, kjer sprejemajo ukrepe ekonomske in socialne politike ter zakone;

7. uveljavljanje pravice do dela in do svobodne izbire zaposlitve in zaposlovanja pod enakimi pogoji v vseh oblikah lastniških odnosov;

8. zaščita delovnih mest s skrajševanjem delovnega časa;

9. izobraževanje in usposabljanje predstavnikov delojemalcev za vse oblike sodelovanja delavcev pri upravljanju, predvsem članov sveta delavcev;

10. izobraževanje in usposabljanje članov SKEI ter voljenih in imenovanih predstavnikov SKEI;

11. varovanje sindikalnih pravic in svoboščin, ki temeljijo na svobodi sindikalnega delovanja brez omejevanja z zakoni, statuti ali na kakršen koli drug način, vključno s pravico zastopanja in uveljavljanja sindikalnih interesov na mestih odločanja, varovanje pravic in svoboščin posameznika, vključno s pravico do stavke;

12. organiziranje stavke za ohranitev neodvisnosti in obstoja SKEI;

13. zaščita delovne in osebne nedotakljivosti sindikalnih zaupnikov in predstavnikov SKEI pri izvajanju sindikalnih nalog z zagotavljanjem imunitete;

14. zagotavljanje pravne pomoči in zaščite pri uresničevanju pravic iz dela in v zvezi z delom;

15. razvijanje solidarnosti in vzajemnosti;

16. solidarnostna pomoč članom SKEI;

17. izboljševanje položaja upokoencev, invalidov in mladine;

18. sodelovanje z Zvezo in sindikati v Evropi in po svetu.

3. člen

(Op. prenos v 4. člen)

II. ČLANSTVO

Včlanitev

4. člen

1. Včlanitev v SKEI je prostovoljna.

2. Član SKEI lahko postane vsak, ki je zaposlen v kovinski in elektroindustriji, v dejavnostih, ki so povezane s proizvodnjo in proizvodi kovinske in elektroindustrije ter člani sindikatov drugih dejavnosti, ki se združujejo v SKEI.

Te dejavnosti so:

a) dejavnost kovinskih materialov in livarn

- valjarne, preoblikovanje jekla, elektrotermija, pridelava kovin;

b) kovinskopredelovalna industrija, strojegradnja, proizvodnja vozil in plovil

- kovinska industrija in kovinske konstrukcije, - strojegradnja, izdelava aparatov, naprav in orodij,

- avtomobilska industrija in industrija vozil,

- ladjedelništvo,

- izdelava letal,

- precizna mehanika, optika, proizvodnja ur, nakita,

glasbenih instrumentov, igračk, športnih naprav ipd.;

c) elektroindustrija

- elektrotehnika, elektroindustrija, elektronika,

- proizvodnja merilnih instrumentov ipd.

d) spremljajoče dejavnosti za montažo, prodajo, servisiranje, remont, izdelavo pribora in sorodne obrtne ter gospodarske dejavnosti, vključno s pomožnimi in vzporednimi dejavnostmi, ki so namensko povezane oziroma ji služijo.

V SKEI se včlanijo tudi zaposleni, ki so sklenili pogodbe o zaposlitvi s SKEI.

3. Delojemalec postane član SKEI, ko podpiše pristopno izjavo, sprejme statut SKEI in plača članarino.

4. Člani SKEI so lahko tudi upokoenci, osebe, ki so prijavitelj na zavodu za zaposlovanje, in drugi, ki to izrecno želijo.

Člani SKEI lahko postanejo tudi učenci, dijaki, vajenci in študenti, ki se šolajo za poklice v dejavnostih, ki se združujejo v SKEI.

5. Včlanitev opravi sindikalni zaupnik na sedežu sindikalne podružnice - sindikata družbe ali območne organizacije. V območni organizaciji se včlanjujejo člani, kadar v sindikalni podružnici sindikat ni organiziran ali kadar gre za osebe, ki nimajo sklenjenega delovnega razmerja (upokoenci, mladina, brezposelne osebe ipd.).

6. Član uveljavlja svoje pravice in izpolnjuje svoje dolžnosti v vseh oblikah sindikalne organiziranosti.

Pravice in ugodnosti člana

5. člen

Vsak član ima pravico:

- aktivno sodelovati v vseh oblikah dela sindikata,

- s svojimi pobudami, predlogi, mnenji, vprašanji in kritikami sooblikovati, sprejemati in uveljavljati stališča sindikata,

- voliti in biti voljen v organe sindikata,

- biti pravočasno in celovito obveščen o vseh dejavnostih sindikata,

- do brezplačne pravne pomoči pri uveljavljanju pravic na podlagi dela in iz delovnega razmerja,

- do strokovnega izobraževanja in usposabljanja,

- do zaščite zaradi posledic sindikalnega delovanja,

- pravico do priznanj in nagrad za delo v SKEI.

Vsak član ima naslednje ugodnosti:

- varstvo pravic iz kolektivnih pogodb,

- brezplačna pravna pomoč,

- pomoč v nesreči in v drugih izrednih primerih,

- dodatno izobraževanje in usposabljanje, - brezplačno pravno varstvo, vključno z zastopanjem na sodišču,

- solidarno pomoč iz solidarnostnih sredstev, predvsem v sindikalni podružnici - sindikatu družbe,

- denarna pomoč za preventivno zdravljenje, okrevanje in oddih,

- posredovanje in pomoč v posredovalnicah dela,

- pomoč v sindikalnih hranilnicah in posojilnicah,

- počitnice v objektih sindikalnega turizma,

- ugodnejša nabava v trgovinskih organizacijah ali sindikalnih trgovinah, kjer ta možnost obstaja.

Član pridobi pravico uveljavljanja ugodnosti iz 2., 3. in 4. alinee po treh mesecih od dneva včlanitve in plačani članarini, iz 5., 6. in 7. alinee pa po šestih mesecih od dneva včlanitve in plačani članarini.

Članu se finančna pomoč odobri na osnovi planiranih sredstev in pod pogojem, da so takšna sredstva na razpolago.

Pravica do dodatnega izobraževanja in usposabljanja iz sindikalnih sredstev je vezana na potrebe strokovnosti kadrov za izvajanje profesionalnih, neprofesionalnih in strokovnih nalog iz programa SKEI, izven tega pa le, če SKEI v te namene pridobi dodatna namenska sredstva od drugih institucij oziroma če druge institucije financirajo strokovno izobraževanje članov SKEI.

Član lahko zahteva izpolnjevanje svojih pravic in uveljavlja ugodnosti le, če redno plačuje članarino. Pravice ni mogoče iztožiti.

Dolžnosti člana

6. člen

Vsak član je dolžan:

- delovati v skladu s programskimi in statutarnimi akti SKEI,

- se opredeljevati do oblik in sredstev sindikalnega boja,

- aktivno in disciplinirano izvajati demokratsko sprejete odločitve o načinu sindikalnega boja, vključno s stavko,

- plačevati članarino.

7. člen

(Op. prenos v 5. člen)

Ohranitev članstva

8. člen

Članstvo v SKEI ohranijo člani, ki služijo vojaški rok, in člani, ki so nezaposleni in jim je prenehalo delovno razmerje zaradi prenehanja potreb po delu, zaradi stečaja, prisilne poravnave ali likvidacije.

9. člen

(Op. prenos v 4. člen)

Prenehanje članstva

10. člen

Članstvo preneha z izstopom, črtanjem ali z izključitvijo.

Član lahko izstopi tako, da podpiše izstopno izjavo in vrne člansko izkaznico.

Član je črtan iz članstva, če več kot 3 mesece neopravičeno ne plača članarine ali če prestopi v drug sindikat.

Član je lahko izključen iz članstva v primerih grobe kršitve določil statuta, zlorabe funkcije, utaje sindikalnega denarja, nesodelovanja v stavki (stavkokaz) in delovanja v nasprotju z interesi SKEI.

Sklep o črtanju iz članstva sprejme sindikalna podružnica, v kateri je član organizacijsko povezan, oziroma območna organizacija, kadar gre za primere iz 5. točke 4. člena tega statuta, in o tem obvesti člana in SKEI.

Sklep o izključitvi sprejme na predlog enega ali več članov, sindikalne podružnice ali območne organizacije, izvršni odbor SKEI in o tem obvesti pobudnika in člana.

O izključitvi nosilca funkcije odloča komisija za kadrovska vprašanja, sindikalna priznanja in pritožbe SKEI.

Z izstopom, črtanjem ali izključitvijo iz članstva prenehajo veljati vse ugodnosti člana sindikata.

Član ima pravico ugovora na odločitev o črtanju in izključitvi, ter na ukrepe, s katerimi so kršene njegove statutarne pravice in dolžnosti, v roku 15 dni od prejema obvestila o črtanju oziroma izključitvi ali od dneva, ko meni, da mu je bila kršena pravica.

O ugovoru odloča statutarne komisija.

Če se je član pritožil, je sklep o izključitvi oziroma črtanju dokončen, ko je članu vročena pisna odločitev statutarne komisije.

Odklonitev članstva

11. člen

Člani SKEI ne morejo postati ali ostati osebe, ki so s svojim obnašanjem in dejanji škodovali sindikatu, osebe, ki so člani druge sindikalne organizacije ter osebe, ki pripadajo zvezam in združenjem, ki delujejo proti sindikatom. Taki osebi se odkloni članstvo v SKEI ali se iz članstva izključi.

Članstvo v SKEI se lahko odkloni osebi, ki ima status delodajalca. Delodajalci po tem statutu so: predsedniki in člani uprav in nadzornih odborov (razen članov, ki jih imenujeta svet delavcev in sindikat, ali so predstavniki notranjih lastnikov) in prokuristi. Članom, ki opravljajo navedene funkcije in so člani SKEI, mirujejo pravice in nimajo ugodnosti po tem statutu.

O odklonitvi včlanitve odločajo pristojni organi sindikalne podružnice - sindikata družbe oziroma območne organizacije. Ugovor obravnava komisija za kadrovska vprašanja, sindikalna priznanja in pritožbe SKEI. Odklonjena oseba lahko zahteva varstvo svojih pravic v roku 15 dni od prejema sklepa o odklonitvi članstva.

Ponovno članstvo

12. člen

Član, ki je bil izključen, lahko zaprosi za ponovno včlanitev v SKEI po preteku enega leta po sprejemu dokončnega sklepa o izključitvi.

Člani, ki so izstopili ali bili črtani iz članstva, se lahko kadar koli ponovno včlanijo v sindikalni podružnici - sindikatu družbe ali območni organizaciji.

Včlanjevanje v primerih po prejšnjih dveh odstavkih se šteje za novo članstvo.

Članska izkaznica

13. člen

Z včlanitvijo v SKEI član prejme člansko izkaznico. Izkaznica je last SKEI. Članu se vroči članska izkaznica preko sindikalnega zaupnika sindikalne podružnice - sindikata družbe oziroma območne organizacije.

Članska izkaznica je velikosti * x * cm, sive barve z ... (opis oblike in vsebine) Članske izkaznice izdeluje SKEI.

Član, ki mu je prenehalo članstvo, mora vrniti člansko izkaznico na mestu, kjer je bil vključen v sindikat, oziroma območni organizaciji.

Člani so dolžni pri uveljavljanju svojih ugodnosti dokazati svoje članstvo s predložitvijo izkaznice in dokazilom o plačani članarini.

Prestop člana iz enega v drugi sindikat dejavnosti v zvezi

14. člen

Prestop iz sssindikata ali v drugi sindikat dejavnosti v Zvezi mora član sporočiti organu sindikalne podružnice - sindikata družbe, kjer je bil povezan pred prestopom.

Članu se priznava neprekinjeno članstvo samo v primeru, da je v času prestopanja izpolnjeval vse statutarne obveznosti.

Pri prestopu član vrne člansko izkaznico in na osnovi nove pristopne izjave prejme novo.

Pravice, dolžnosti in ugodnosti veljajo za vse ravni sindikalne organiziranosti. (???)

Prehod člana iz sindikata, ki ni član Zveze, se opravi po določilih o včlanjevanju v SKEI.

III. VARSTVO SINDIKALNEGA ZAUPNIKA IN DRUGIH SINDIKALNIH DELAVCEV

15. člen

SKEI varuje delovno in osebno nedotakljivost sindikalnih zaupnikov in drugih sindikalnih delavcev na vseh ravneh organiziranja SKEI tako, da uveljavlja ustavne pravice, pravice iz zakonov in kolektivnih pogodb (pogoji za delovanje sindikata).

V primeru sporov, nastalih zaradi opravljanja sindikalnih nalog, SKEI zagotovi zastopanje in obrambo sindikalnega zaupnika in drugih sindikalnih delavcev pred organi delodajalca ali na pristojnem sodišču.

SKEI lahko v zaščito sindikalnih zaupnikov in drugih sindikalnih delavcev organizira vse oblike sindikalnega boja.

IV. ORGANIZIRANOST IN DELOVANJE

16. člen

Načela organiziranja in oblike delovanja

Organiziranje SKEI temelji na prostovoljnem združevanju delojemalcev v dejavnosti, ki so v rednem ali pogodbenem delovnem razmerju, ne glede na njihovo narodnost, versko pripadnost in politično pripadnost.

SKEI v svojem organiziranju in delovanju

upoštevata predvsem naslednja načela: delovno-proizvodno, programsko, teritorialno, interesno, poklicno, funkcionalno ter načelo racionalnosti, glede na število članstva in specifičnosti okolja, v katerem deluje.

Organizacijske oblike delovanja SKEI so:

- sindikalna skupina,
- sindikalna podružnica - sindikat družbe,
- konferenca sindikalnih podružnic kapitalsko in drugače povezanih družb,
- aktiv zaupnikov,
- območna organizacija,
- regijski odbor,
- pododbori SKEI.

V. ŠINDIKALNA PODRUŽNICA - SINDIKAT DRUŽBE

17. člen

1. Sindikalna podružnica - sindikat družbe je temeljna oblika organiziranega delovanja članov SKEI in jo sestavljajo vsi člani, zaposleni v posamezni družbi.

2. Organi sindikalne podružnice sindikata družbe so:

- občni zbor ali skupščina (vsi člani ali delegati),
- izvršni odbor,
- nadzorni odbor.

Način oblikovanja organov, njihove pristojnosti in najustreznejše notranje oblike in metode delovanja se podrobneje opredelijo s pravili sindikalne podružnice - sindikata družbe in v skladu z določili tega statuta.

3. Sindikat v statutu družbe

Izvršni odbor sindikalne podružnice - sindikata družbe zagotovi, da se v podjetniški kolektivni pogodbi in drugih aktih določijo obveznosti in odgovornosti organov upravljanja in delodajalcev do sindikalne podružnice - sindikata družbe tako:

- da bodo zagotovljene možnosti za svobodno delovanje sindikata, skladno s statutom SKEI in pravili sindikata podružnice - sindikata družbe, ko gre za varovanje gmotnega, socialnega in ekonomskega položaja delojemalcev,
- da bodo pri odločanju upošteevane pobjude, stališča in predlogi sindikalne podružnice - sindikata družbe o temeljnih vprašanjih položaja delojemalcev,
- da bo imel možnost pred odločanjem o temeljnih vprašanjih ponovno preverjati stališča in interese članov sindikata,
- da bo zagotovljena dostopnost do vseh informacij in strokovnih podlag za odločanje ter možnost sodelovanja pri delu oziroma na sejah organov upravljanja,
- da bo zagotovljena potrebna strokovna in druga pomoč pri oblikovanju predlogov odločitev,
- da bodo zagotovljeni prostorski, materialni in drugi pogoji za delo,
- da bo sindikalnim zaupnikom omogočeno opravljanje sindikalnega dela med delovnim časom, skladno z opredelitvami v kolektivni pogodbi,
- da bo omogočeno organizirati strokovno in sindikalno izobraževanje ter usposabljanje članstva za uresničevanje sindikalnih nalog,

- da bo lahko organiziral različne oblike rekreativnega, športnega in kulturnega življenja,

- da bo opravljal druge zadeve, ki neposredno vplivajo na položaj delavca oziroma člana sindikata.

Skupščina sindikalne podružnice

17.a člen

Skupščina je najvišji organ sindikalne podružnice in jo sestavljajo vsi člani SKEI v posamezni družbi, če je članov manj kot 50, oziroma njihovi neposredno izbrani predstavniki, če je članov več kot 50. V zadnjem primeru skupščino sestavljajo delegati tako, da se na vsakih 5 članov izbere 1 predstavnik za skupščino. (Varianta: v zadnjem primeru skupščino sestavljajo delegati po ključu, ki ga določi IO sindikalne podružnice s sklepom o sklicu skupščine).

Skupščina se skliče najmanj enkrat letno zaradi dajanja poročil in najmanj enkrat na 4 leta zaradi izvedbe volitev.

Pristojnosti skupščine so zlasti:

- obravnava poročilo o delu organov in nosilcev funkcij sindikalne podružnice, poročilo nadzornega odbora in finančno poročilo,

- voli IO in nadzorni odbor sindikalne podružnice

- sprejema programske usmeritve za delo sindikalne podružnice - sindikata družbe,

- opravlja druge naloge po statutu in sklepih SKEI ter Pravilih o organiziranju in delovanju sindikalne podružnice.

17.b člen

Izvršni odbor sindikalne podružnice

Izvršni odbor sindikalne podružnice sestavljajo vsi sindikalni zaupniki posamezne družbe. Naloge izvršnega odbora so zlasti:

- usklajevanje interesov, oblikovanje zahtev ter dajanje pobud in predlogov v zvezi z vprašanji, ki zadevajo ekonomski, gmotni in socialni položaj delojemalcev pristojnim organom v družbi in preko SKEI pristojnim organom oblasti,

- izvajanje nalog in sklepov organov SKEI in skupščine sindikalne podružnice - sindikata družbe,

- sklepanje pogodb o pogojih delovanja sindikata z delodajalci,

- sklepanje podjetniške kolektivne pogodbe,

- volitve sindikalnih predstavnikov in organov sindikata,

- sprejemanje pravil o organiziranju in delovanju,

- sprejemanje letnega finančnega poročila in finančnega načrta sindikalne podružnice,

- nadzor nad izvajanjem pravic iz delovnega razmerja,

- zastopanje članov v sporih iz delovnih razmerij,

- predlaganje kandidatov za člane svetov delavcev in drugih oblik sodelovanja delavcev pri upravljanju ter druge aktivnosti v skladu z zakonom in programom SKEI,

- predlaganje razrešitev predstavnikov delojemalcev v organih odločanja, če delujejo v nasprotju z interesi delojemalcev,

- sodelovanje pri oblikovanju določil aktov družbe, ki opredeljujejo vlogo in položaj sindikata v družbi,

- organiziranje različnih oblik sindikalnega pritiska, vključno z organizacijo stavke,

- vodenje evidence članstva in nadzor nad plačevanjem članarine v skladu s posebnim pravilnikom,

- obveščanje informiranje članstva o delu sindikata,

- dodeljevanje finančne pomoči članom v okviru možnosti in programskih usmeritev sindikalne podružnice,

- zagotavljanje pravne pomoči pri ureničenju pravic iz dela in v zvezi z delom,

- vlaganje predlogov na sodišča za delovne in socialne spore v skladu z zakonom

- druge aktivnosti, ki so v interesu članstva.

Nadzorni odbor sindikalne podružnice

17.c člen

Nadzorni odbor sindikalne podružnice voli skupščina izmed svojih članov. Nadzorni odbor ima 3 člane in 3 namestnike, ki izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika predsednika. Funkcijo nadzornega odbora sindikalne podružnice, ki ima manj kot 50 članov, opravlja nadzornik, ki ga imenuje skupščina. Skupščina imenuje tudi njegovega namestnika.

Nadzorni odbor opravlja nadzor nad prihodki in odhodki sindikalne podružnice - sindikata družbe in o tem najmanj enkrat letno poroča skupščini. Poročilo posreduje tudi nadzornemu odboru območne organizacije. Nadzor opravlja po lastni presoji ali na predlog članov. Nadzor opravlja v skladu s posebnim pravilnikom. O morebitnih nepravilnostih mora nadzorni odbor takoj obvestiti območno organizacijo in IO SKEI.

17.č člen

(Op. prenos v 17.b člen)

Notranje organizacijske oblike združevanja članov so sindikalne skupine, ki so metode delovanja sindikalne podružnice - sindikata družbe.

Sindikalne skupine se glede na število članov in organiziranost delovnega procesa oblikujejo tako, da se oblikuje:

- od 20 do 75 članov 1 sin. skupina

- od 76 do 250 3 sin. skupine

- od 251 do 500 5 sin. skupin

- od 501 do 750 7 sin. skupin

- od 751 do 1000 9 sin. skupin

- za vsakih dodatnih začetih 1000 članov se poveča število sindikalnih skupin in sindikalnih zaupnikov za 2.

S pravili sindikalne podružnice se lahko glede na posebnosti določi drugačen ključ za oblikovanje sindikalnih podružnic.

Sindikalne skupine se povezujejo v sindikalno podružnico - sindikat družbe, te pa v konferenco sindikalnih podružnic - sindikatov družb, kadar za to obstajajo potrebe, pogoji in interesi.

17.d člen

Vsaka notranja organizacijska oblika izvoli svojega zaupnika. Predsednika sindikalne podružnice - sindikata družbe glede na določbe Pravil sindikalne podružnice izvolijo člani IO ali se izvoli na skupščini. Izvršni odbor imenuje namestnika predsednika.

Predsednik sindikalne podružnice zlasti:

- izvaja sklepe skupščine in izvršnega odbora sindikalne podružnice - sindikata družbe,

- vodi delo sindikalne podružnice - sindikata družbe in jo predstavlja v pogajanjih in razgovorih z vodstvom družbe,

- po pooblastilu podpisuje podjetniško kolektivno pogodbo,

- podpisuje druge akte sindikalne podružnice - sindikata družbe in dokumentacijo, vezano na finančno materialno poslovanje,

- nadzira in spremlja obračun in nakazovanje članarine pri delodajalcu in v primeru ugotovljenih nepravilnosti na to opozori delodajalca ter območno organizacijo,

- odgovarja za vodenje evidence članstva,

- sklicuje in vodi seje,

- opravlja druge naloge, vezane na delovanje sindikalne podružnice - sindikata družbe.

Predsedniku podružnice za njegovo delo pripada nagrada, v skladu s pravili in kriteriji, ki jih sprejme RO SKEI. V primeru zadržanosti predsednika podružnice ga nadomešča namestnik z vsemi pravicami in obveznostmi.

17.e člen

(Op. preneseno v 19. čl.)

Sindikalna podružnica - sindikat družbe se praviloma povezuje v območno organizacijo SKEI. Kjer objektivno ni mogoča povezava v območno organizacijo, se sindikalna podružnica - sindikat družbe povezuje neposredno v SKEI. Sklep o tem sprejema RO SKEI na predlog sindikalne podružnice - sindikata družbe.

Status in pristojnosti sindikalnega zaupnika

17.f člen

Sindikalni zaupnik ima status pooblaščenega predstavnika organizirane oblike delovanja sindikata v družbi. Njegove pristojnosti so v neposredni odvisnosti od oblike organiziranja in delovanja SKEI.

Sindikalni zaupnik predvsem:

- zastopa in predstavlja interese članstva,

- sklicuje in vodi sestanke organizacijske oblike,

- je član izvršilnega organa organizacijske oblike, kjer izraža, uveljavlja in usklajuje interese ter zahteve članov,

- je nosilec aktivnosti za izvajanje sindikalnih nalog in akcij,

- posreduje pobude, mnenja in zahteve v izvršnem odboru, pripravlja predloge stališč in seznanja člane,

- samostojno spremlja dogajanja pri ureničenju pravic delojemalcev iz delovnega razmerja in ukrepa v primeru vsake individualne ali kolektivne kršitve,

- sodeluje v postopkih uveljavljanja pravic, obveznosti in odgovornosti članov iz delovnih razmerij in v postopkih varstva njihovih pravic,

- zahteva pravočasno sprejemanje ukrepov za izboljšanje razmer ter splošnega stanja glede varstva pravic delojemalcev na posameznih delovnopравниh področjih,

- sodeluje pri delu organov družbe v primerih uresničevanja interesov članov sindikata,

- vodi aktivnosti v zvezi s pripravo in organiziranjem stavke,

- opravlja druge naloge v skladu z akti SKEI.

Aktiv zaupnikov

18. člen

Člani SKEI v številčno majhni družbi ustanovijo sindikalno podružnico - sindikat družbe ali samo sindikalno skupino. Če ustanovijo le sindikalno skupino, izmed sebe izvolijo zaupnika, ki zastopa interese skupine in se povezuje v aktiv zaupnikov pri območni organizaciji. **Aktiv zaupnikov ima svojega predsednika.** Interese članov lahko zastopa zunanji predstavnik SKEI. Sindikalna skupina v tem primeru v odnosu do delodajalca deluje kot sindikalna podružnica - sindikat družbe.

Konferenca sindikalnih podružnic kapitalsko in drugače povezanih družb

19. člen

1. Konferenca sindikalnih podružnic je interesna oblika **delovanja** sindikalnih podružnic - sindikatov družb v kapitalsko ali drugače povezanih družbah.

2. Sindikalne podružnice - sindikati družb v okviru kapitalsko ali drugače povezanih družb ustanovijo konferenco sindikalnih podružnic zato, da bi v njej lažje in učinkovitejše uresničevali svoje in skupne interese. **S sklepom o ustanovitvi konference sindikalnih podružnic se določijo tudi pristojnosti, ki jih nanjo prenašajo sindikalne podružnice.**

3. Organi konference sindikalnih podružnic so:

- skupščina,
- izvršni odbor,
- nadzorni odbor.

Način oblikovanja organov in njihove pristojnosti se podrobneje opredelijo s pravili konference sindikalnih podružnic v skladu z določili tega statuta.

4. Naloge in pristojnosti so:

- usklajevanje stališč sindikalnih podružnic - sindikatov družb o vseh vprašanih, ki so skupnega pomena za članstvo v kapitalsko ali drugače povezanih družbah in pomembna za uresničevanje funkcije sindikata v povezanih družbah;

- sprožanje aktivnosti sindikalnih podružnic - sindikatov družb za uresničevanje sprejetih stališč ter neposredno delovanje za uresničevanje stališč v organih kapitalsko in drugače povezanih družb ter v organih SKEI;

- sklepanje in uveljavljanje kolektivne pogodbe in tarifnega dela na ravni kapitalsko in drugače povezanih družb;

- sklepanje pogodb z delodajalci o pogojih

delovanja sindikata v kapitalsko in drugače povezanih družbah;

- volitve predsednika konference sindikalnih podružnic;

- vodenje aktivnosti za izvajanje nalog in sklepov organov SKEI;

- organiziranje oblik sindikalnega boja;

- vodenje drugih aktivnosti, ki so v interesu sindikalnih podružnic - sindikatov družb.

5. Konferenca sindikalnih podružnic ima predsednika in podpredsednika. Predsednika konference sindikalnih podružnic - sindikatov družb volijo vsi člani sindikalnih podružnic - sindikatov družb neposredno ali posredno na skupščini.

Podpredsednika voli izvršni odbor konference sindikalnih podružnic konference sindikalnih podružnic - sindikatov družb.

6. Konferenca sindikalnih podružnic se glede na pristojnosti, ki jih nanjo prenesejo sindikalne podružnice - sindikati družb, povezuje v območno organizacijo SKEI.

Območna organizacija SKEI

20. člen

1. Območna organizacija SKEI je **teritorialna organizacijska oblika delovanja delovanja SKEI. Je oblika organiziranega delovanja članov SKEI na območju. Območna organizacija teritorialno obsega eno ali več občin, glede na število članov.**

Območno organizacijo **ustanovi RO SKEI na predlog sindikalnih podružnic - sindikatov družb.**

Območno organizacijo predstavljajo vse sindikalne podružnice in aktiv zaupnikov z določenega območja.

2. Organi območne organizacije SKEI so:

- območni odbor,
- izvršni odbor,
- nadzorni odbor.

Pri območni organizaciji deluje aktiv zaupnikov.

Območni odbor je najvišji organ območne organizacije SKEI. Ima predsednika, podpredsednika in sekretarja. **Območni odbor sestavljajo predsedniki podružnic, predsedniki konferenc sindikalnih podružnic (v primerih, ko jih za to pooblastijo sindikalne podružnice), predsednik OO, sekretar OO in predsednik aktiva zaupnikov. Območni odbor izmed svojih članov voli izvršni odbor. Seje območnega odbora se sklicujejo po potrebi, vendar najmanj enkrat na vsake tri mesece.**

S pravili območne organizacije SKEI in z ustreznimi sklepi se podrobneje opredeli način oblikovanja organov, njihove pristojnosti in najustreznejše oblike in metode delovanja.

3. Naloge in pristojnosti **območnega odbora SKEI so zlasti:**

- sprejema pravila območne organizacije,

- obravnava in odloča o najpomembnejših vprašanih s področja lastnega organiziranja in delovanja,

- voli in razrešuje predsednika, podpredsednika in sekretarja območne organizacije na predlog IO SKEI,

- voli in razrešuje člane izvršnega odbora OO in nadzornega odbora,

- ocenjuje delo posameznih podružnic,

- sprejema letni finančni načrt in finančno poročilo OO,

- sprejema letni plan dela območne organizacije,

- sprejema sklepe in pravilnike o delu območne organizacije,

- uresničuje s statutom in programom opredeljene naloge in cilje SKEI na osnovi navodil, usmeritev in sklepov kongresa in organov SKEI,

- zastopa člane sindikata pri uveljavljanju njihovih pravic,

- skrbi za celovito varstvo pravic in interesov delojemalcev ter za dvig splošne ravni sindikalnega varstva,

- izvaja aktivnosti na področju kolektivnih pogodb in zaščite delojemalcev v zvezi s pogoji dela,

- nadzoruje izvajanje določil kolektivne pogodbe ter v primerih kršitve določil sproža postopke za ugotavljanje in sankcioniranje pristojnih delodajalcev,

- ocenjuje družbenoekonomski položaj delojemalcev z vidika materialne in socialne varnosti ter na podlagi ugotovitev ustrezno ukrepa, vključno z organiziranjem stavke,

- zagotavlja strokovno pomoč in zaščito sindikalnim zaupnikom pri sindikalnem delu,

- organizira sindikalno usposabljanje sindikalnih zaupnikov,

- svetuje in nadzira priprave in izvajanje kadrovske in volilne postopkov v sindikalnih organizacijah,

- voli predstavnike območne organizacije v republiške organe SKEI in v organe območne organizacije Zveze,

- sodeluje z drugimi odbori v območju pri usklajevanju in uresničevanju skupnih in splošnih interesov v območni organizaciji Zveze,

- vodi evidenco članstva in nadzoruje plačevanje članarine skladno s pravilnikom o finančnem in materialnem poslovanju,

- posreduje v zvezi z varstvom pravic delavcev ali v zvezi z delovanjem sindikata v družbi pri pristojnih delodajalcih in organih družbe,

- sodeluje z organi družbenega nadzora v primerih kršitev pravic delojemalcev.

4. Območna organizacija je v organih SKEI in organih Zveze zastopana z izvoljenimi predstavniki.

Nadzorni odbor območne organizacije

20.a člen

Nadzorni odbor območne organizacije voli območni odbor. Ima 3 člane in 3 namestnike, ki izmed sebe volijo predsednika in namestnika predsednika.

Nadzorni odbor območne organizacije opravlja nadzor nad prihodki in odhodki območne organizacije in o tem najmanj enkrat letno poroča območnemu odboru. Nadzor opravlja po lastni presoji ali na predlog ene ali več sindikalnih podružnic. O morebitnih nepravilnostih mora nadzorni odbor takoj obvestiti območno organizacijo in IO SKEI.

Nadzorni odbor območne organizacije mora najmanj enkrat letno pripraviti poročilo o poslovanju območne organizacije in sindikalnih podružnic s svojega območja in ga posredovati nadzornemu odboru SKEI Slovenije.

Predsednik in sekretar območne organizacije

20.b člen

Predsednik in sekretar območne organizacije SKEI sta predstavnik SKEI v posameznem območju. Sekretar vodi delo območne organizacije, pomaga pri delu predsednikom podružnic ter predlaga ukrepe za povečevanje članstva in izboljšanje dela SKEI.

Sekretarja OO in predsednika voli in razrešuje območni odbor s tajnim glasovanjem na predlog IO SKEI. IO SKEI pri predlogu upošteva kandidate, ki jih predlaga OO, lahko pa predlaga tudi kandidata, za katerega sam meni, da je ustrezen.

Podpredsednika OO voli in razrešuje območni odbor. Predsednik in podpredsednik opravljata svoje delo neprofesionalno. O zaposlitvi sekretarja OO v SKEI oziroma načinu njegovega financiranja odloča IO SKEI.

Regijska organizacija

20.c člen

Regijska organizacija SKEI je oblika organiziranega delovanja SKEI, ki ga funkcionalno glede na velikost članstva sestavlja ena ali več območnih organizacij. Regijsko organizacijo ustanovi RO SKEI na predlog ene ali več območnih organizacij.

Organi regijske organizacije so:

- skupščina,
- izvršni odbor,
- nadzorni odbor.

Skupščino regijske organizacije sestavljajo vsi predsedniki sindikalnih podružnic, predsedniki aktiva zaupnikov in člani RO SKEI s posamezne regije.

Nadzorni odbor sestavljajo trije člani, ki jih voli skupščina.

Člane izvršnega odbora voli skupščina izmed svojih članov.

S sklepom o ustanovitvi regijske organizacije RO SKEI imenuje tudi regijskega sekretarja in določi sistemizacijo delovnih mest. Sekretar regijske organizacije opravlja svoje delo profesionalno in sklene delovno razmerje s SKEI.

(določiti funkcije!)

VI. SKEI SLOVENIJE

21. člen

1. Organi SKEI so:

- kongres,
- republiški odbor,
- izvršni odbor,
- statutarna komisija,
- nadzorni odbor.

Kongres

22. člen

1. Kongres je najvišji organ SKEI.

2. Naloge in pristojnosti kongresa so:

- sprejema poslovnik o svojem delu,
- verificira mandate udeležencev kongresa,

- sprejema statut, njegove dopolnitve in spremembe,

- sprejema delovni program za uresničevanje nalog in ciljev SKEI,

- voli in razrešuje nadzorni odbor, statutarno komisijo, predsednika in tri (3) podpredsednike,

- potrjuje sestavo republiškega odbora in razrešuje stare člane,

- obravnava in sprejema poročila republiškega in nadzornega odbora ter statutarne komisije,

- odloča o višini članarine

- odloča o prenehanju SKEI.

3. Sklic kongresa

Kongres se sklicuje praviloma na vsaka štiri leta. Sklep o sklicu sprejme republiški odbor v skladu s pravilnikom o evidentiranju in kandidiranju...

Kongres sestavljajo delegati sindikalnih podružnic - sindikatov družb glede na število članstva v območju, delegati območnih organizacij, člani republiškega odbora SKEI, nadzornega odbora in statutarne komisije. Vsak delegat ima en glas.

Pred kongresom se izpeljejo volitve na vseh ravneh organiziranosti SKEI.

4. Predčasni sklic kongresa

Kongres se lahko sklicuje tudi predčasno:

- po sklepu republiškega odbora SKEI, če

- oceni, da razmere v dejavnosti to narekujejo,
- na zahtevo tretjine območnih organizacij ali 30 % članov SKEI.

Izredni kongres sestavljajo delegati zadnjega rednega kongresa SKEI.

Republiški odbor

23. člen

1. Republiški odbor je najvišji organ SKEI med dvema kongresa. Vodi ga predsednik SKEI.

2. Sestava republiškega odbora

Republiški odbor sestavljajo predsednik, trije (3) podpredsedniki, (sekretar), predsedniki območnih odborov in predstavniki sindikalnih podružnic - sindikatov družb iz območij, po ključu, ki ga določi RO SKEI.

3. Naloge in pristojnosti republiškega odbora:

- vodi SKEI do naslednjega kongresa,

- uresničuje delovni program, sklepe in stališča kongresa,

- pripravlja in sklepa kolektivne pogodbe ter spremlja uresničevanje posameznih določil,

- sprejema letni plan dela SKEI,

- sprejema oceno o svojem delu, delu nosilcev funkcij in svojih organov,

- obravnava vsa pomembna vprašanja s področja delovanja Zveze,

- (na predlog predsednika) voli in razrešuje 3 člane izvršnega odbora (in sekretarja)),

- voli in razrešuje podpredsednike pododborov,

- izvede potrebne nadomestne volitve za RO, statutarno komisijo in nadzorni odbor

- ustanovi delovna telesa,

- sprejme poslovnik in sklepe o oblikovanju stalnih organov odbora in delovnih teles,

- opredeli naloge in pristojnosti stalnih organov odbora, predsednika, podpredsednikov in (sekretarja),

- zahteva kadrovske spremembe v organih SKEI, če ne delujejo v skladu s tem statutom oziroma če ne uresničujejo nalog,

- določi območno zastopanost in zastopanost podružnic v organih SKEI in v organih organizacij, v katere se SKEI vključuje,

- potrjuje kandidatne liste za člane organov SKEI,

- potrjuje kandidate in kandidatne liste za vodilne funkcije v organih SKEI in organih sindikatov, v katere se SKEI vključuje,

- odloča o včlanjevanju ali izčlanjevanju v Zvezo ter v druge sindikate doma in v tujini,

- odloča o združevanju z drugimi sindikati

- voli in imenuje svoje predstavnike v višje oblike sindikalne organiziranosti (predsednik je zastopnik po funkciji),

- sprejema finančni načrt,

- sprejema finančno poročilo,

- obravnava predloge zakonov in drugih predpisov, pomembnih za člane SKEI

- pripravi in sklicuje kongres, konferenco in druge organe SKEI,

- zagotavlja finančne pogoje za delovanje SKEI,

- sklepa o začetku, trajanju in koncu splošne stavke SKEI,

- ustanavlja regijske odbore,

- imenuje regijske sekretarje,

- sprejema statutarne sklepe,

- sprejema pravilnike v skladu s tem statutom,

- določa pristojnosti in odgovornosti za pravočasno ukrepanje in samostojno odločanje IO in predsednika v okviru sprejetega programa in politike SKEI ter

- možnostjo kasnejše verifikacije na pristojnih organih,

- opravlja druge naloge v skladu s statutom.

Izvršni odbor

24. člen

1. Izvršni odbor je organ republiškega odbora. Šteje 7 članov (najmanj 5).

Izvršni odbor sestavljajo: predsednik in trije podpredsedniki SKEI ter po en predstavnik iz vsake poddejavnosti, ki jih izvoli RO: predsednik in trije podpredsedniki SKEI ter sekretarji (varianta: po en predstavnik iz vsake poddejavnosti, ki ga izvoli RO.).

Predsednik SKEI je hkrati predsednik IO.

2. Naloge in pristojnosti izvršnega odbora so zlasti:

- uresničuje sklepe in stališča republiškega odbora,

- posreduje navodila za izvajanje sklepov organov SKEI območnim organizacijam, pododborom in komisijam,

- odreja revizijo in nadzor materialno-financijskega poslovanja v podružnicah (in območnih organizacijah),

- določa plače in kriterije za določanje plač zaposlenim v SKEI,

- odloča o izplačilih solidarnostnih sredstev do višine, ki jo določi RO,

- vodi mednarodne aktivnosti,

- predlaga območnim organizacijam kandidate za območne sekretarje in predsednika OO,

- obvešča RO o svojem delu med dvema sejama,

- sklepa o sklicu republiškega odbora,

- organizira delo, usklajuje in usmerja aktivnosti,

- skrbi za obveščanje članov SKEI,

- zavzema stališča in daje ocene o aktualnih dogajanjih v družbi,
- zastopa SKEI v stikih z delodajalci v družbah in z lastniki družb oziroma delodajalci, pred državnimi organi, drugimi organizacijami in inštitucijami,
- obravnava pobude, predloge, mnenja, vloge in pritožbe in se do njih opredeljuje,
- pripravlja gradivo za seje RO,
- odgovarja za tekoče finančno in materialno poslovanje SKEI,
- je vlagatelj predloga za začetek postopka za presojo ustavnosti in zakonitosti in predloga za uvedbo postopka pred delovnimi in socialnimi sodišči v skladu z zakonom,
- ima pristojnosti v zvezi z delovnimi razmerji delavcev SKEI,
- opravlja druge naloge v skladu s tem statutom in sklepi organov SKEI.

Statutarna komisija

25. člen

1. Statutarna komisija šteje 5 članov, ki izmed sebe izvolijo predsednika. Člani statutarne komisije ne morejo biti hkrati člani republiškega odbora, izvršnega odbora ali nadzornega odbora SKEI.

2. Naloge in pristojnosti statutarne komisije:

- razlaga določila statuta SKEI,
- ugotavlja in skrbi za usklajenost statutarne izvedbenih aktov z določili statuta SKEI,
- skrbi za usklajenost statuta SKEI z dokumenti višjih oblik sindikalne organiziranosti, s katerimi je SKEI povezan,
- predlaga kongresu spremembe in dopolnitve statuta SKEI,
- spremlja uresničevanje statutarne določil,
- poroča o svojem delu kongresu.

Nadzorni odbor

26. člen

1. Nadzorni odbor šteje 5 članov, ki izmed sebe izvolijo predsednika.

Člani nadzornega odbora ne morejo biti hkrati člani republiškega odbora, izvršnega odbora ali statutarne komisije SKEI.

2. Naloge in pristojnosti nadzornega odbora:

- nadzira finančno in materialno poslovanje SKEI,
- najmanj enkrat na leto seznaniti republiški odbor SKEI s svojimi ugotovitvami ter predlaga ukrepe pristojnim organom,
- poroča kongresu SKEI o svojem delu.
- nadzira poslovanje sindikalnih podružnic, regijskih in OO in ima kadarkoli pravico vpogleda v njihovo poslovanje in razpolaganje s članarino.

Pododbori dejavnosti

27. člen

1. SKEI ima za obravnavanje specifičnih vprašanj v posameznih dejavnostih ustanovljene pododbore:

- pododbor za dejavnost kovinskih materialov in livarne,
- pododbor za kovinsko industrijo, strojegradnjo in proizvodnjo vozil,

- pododbor za elektroindustrijo in elektro-niko.

2. Vsakega od treh pododborov sestavljajo predstavniki sindikalnih podružnic - sindikatov družb po vejah gospodarske dejavnosti.

Vsak pododbor vodi eden od podpredsednikov SKEISKE. IV primeru odsotnosti ga nadomešča na republiškem odboru izvoljeni podpredsednik pododbora SKEI. Podpredsedniki in njihovi namestniki opravljajo svojo funkcijo neprofesionalno.

3. Naloge in pristojnosti pododborov dejavnosti:

- obravnavajo problematiko svojega področja,
- oblikujejo mnenja, stališča in predloge ter jih posredujejo republiškem in izvršnemu odboru SKEI,
- za uresničevanje svojih nalog sodelujejo z organizacijami in organi SKEI v družbah in območjih.

Komisije

28. člen

Republiški odbor oblikuje za posamezna področja delovanja komisije:

- za kolektivne pogodbe,
- za zakonodajo,
- za kadrovska vprašanja, sindikalna priznanja in pritožbe,
- za finančna vprašanja in gospodarjenje,
- za vprašanja žensk,
- komisija za vprašanja mladih.

Naloge in pristojnosti komisij opredeli Republiški odbor. Republiški odbor lahko po potrebi imenuje še druge komisije ter strokovne delavce za posamezna področja dela.

Predsednik SKEI

28.a člen

Za predsednika SKEI je lahko izvoljen sindikalni aktivist, ki je član SKEI najmanj 5 let. Predsednika voli kongres.

Predsednik SKEI predstavlja in zastopa SKEI. Svojo funkcijo opravlja profesionalno. Je odredbodajalec SKEI. Vodi sekretariat in odgovarja za njegovo delo.

Predsednik SKEI je po funkciji predsednik RO in IO, pripravlja, sklicuje in vodi seje obeh organov in odgovarja za izvrševanje sklepov kongresa, RO in IO SKEI.

V primeru prenehanja pogodbe o zaposlitvi predsednika SKEI funkcijo predsednika opravlja eden od podpredsednikov po sklepu RO, vendar najdlje 6 mesecev. RO lahko odloči, da se zaradi izvolitve novega predsednika skliče izredni kongres.

Predsednik SKEI zastopa SKEI pri sodelovanju z drugimi sindikati doma in v tujini, z državnimi organi, organizacijami delodajalcev in drugimi organi in institucijami ter je odgovoren za stike z javnostjo.

Sekretarji SKEI

28.b člen

SKEI ima sekretarje za ekonomsko-finančne, organizacijsko-pravne in tehnične

zadeve, ki sklenejo pogodbo o zaposlitvi s SKEI. Na predlog predsednika SKEI lahko RO sprejme sklep o dodatnih področjih, za katere se sistemizira delovno mesto sekretarja.

Pomočniki predsednika vsak na svojem področju pomagajo predsedniku SKEI pri delu ter pri pripravi sej organov SKEI. Pripravljajo materiale za seje, predloge aktov in sklepov. Sodelujejo v pogajanjih z delodajalci, organi oblasti in drugimi institucijami. Pripravljajo strokovne analize in predloge rešitev za izvajanje programa dela SKEI. Pomagajo pri delu območnim organizacijam in podružnicam, organizirajo izobraževanje članstva in skrbijo za njihovo obveščenost ter opravljajo druge naloge po sklepu organov in predsednika SKEI.

Za svoje delo so odgovorni IO, RO in predsedniku SKEI.

Pomočnik predsednika (sekretar SKEI) za ekonomsko-finančna vprašanja je odgovoren za finančno-materialno poslovanje SKEI in je podpisnik SKEI.

RO s sklepom določi potrebne pogoje za opravljanje funkcije pomočnika predsednika.

Konferenca

28.c člen

RO lahko skliče konferenco SKEI zaradi obravnave vprašanj, ki so bistvenega pomena za članstvo. S sklepom o sklicu konference RO določi dnevni red in kijuč za izbiro delegatov, ter kraj in datum konference.

VII. ODNOSI IN SPREJEMANJE ODLOČITEV

29. člen

1. Medsebojni odnosi pri sprejemanju odločitev v SKEI temeljijo na upoštevanju različnosti mnenj in nasprotnih argumentov, demokratičnem usklajevanju različnih interesov in stališč, odgovornosti za predlaganje in sprejem, javnosti dela organov in teles, nadzoru in pravočasnem medsebojnem obveščanju.

2. Pri sprejemanju odločitev mora biti prisotna večina članov organa.

3. Odločitev je sprejeta, če zanjo glasuje več kot polovica prisotnih članov organa, razen če ta statut določa drugače.

4. Organi so dolžni obravnavati pobude članov in nanje odgovoriti.

5. Upošteva se načelo javnosti in odgovornosti.

6. Odločitve se sprejemajo z usklajevanjem interesov in sporazumevanjem.

7. Odločitve se sprejemajo z javnim glasovanjem, če ni drugače določeno s tem statutom, drugim aktom oziroma sklepom organa.

8. Za sprejemanje posameznih odločitev se lahko razpiše referendum.

9. Uveljavljajo se instituti poziva na razgovor, na pogajanja in stavke, če na pobude sindikata ni ustreznega odgovora ali odgovora sploh ni.

VIII. OBLIKE SINDIKALNEGA BOJA

29.a člen

V primeru spora z delodajalcem ali organi oblasti o pravicah in obveznostih, ki se nanašajo na materialni in socialni položaj članov ali druge interese, ki jih varuje in uveljavlja SKEI, lahko SKEI organizira vse oblike sindikalnega boja, zlasti pa:

- javni protest,
- zbiranje podpisov,
- opozorilno stavko,
- stavko.

Javni protest

29.b člen

Odločitev o organiziranju javnega protesta se sprejme v primeru potrebe po zaščiti materialnega in socialnega položaja članov v skladu z zakonskimi določili, ki urejajo javna zborovanja.

Odločitev sprejme:

- za eno podružnico - IO sindikalne podružnice,
- za OO - IO OO,
- za regijo - IO regijskega odbora,
- za področje države - RO SKEI.

S sklepom se natančneje določijo namen in cilji javnega protesta ter kraj, čas in trajanje ter druge okoliščine, povezane z izvedbo.

Zbiranje podpisov

29.c člen

Zbiranje podpisov je namenjeno opozarjanju članstva in javnosti, da so ogrožene pravice članov in drugih zaposlenih.

Zbiranje podpisov se lahko organizira za eno družbo, OO, regijski odbor ali državo. Sklep sprejme organ, določen v 2. odst. 29.b člena.

S sklepom se natančneje določijo namen in cilji zbiranja popisov ter kraj, čas in trajanje zbiranja ter druge okoliščine, povezane z izvedbo.

Stavka

30. člen

1. Stavka je organizirana prekinitiv delo za uresničevanje ekonomskih in socialnih pravic in drugih interesov iz dela.

2. Pravica do stavke se uveljavlja v skladu z določili Ustave Republike Slovenije in zakona o stavki. Stavka poteka po stavkovnih pravilih SKEI.

3. Stavka se lahko organizira po predhodnem ugotavljanju pripravljenosti članov SKEI ali vseh delojemalcev z glasovanjem.

Če glasovanje poteka med člani, je potrebna dvotretjinska večina, če pa glasujejo vsi zaposleni, je za odločitev potrebna večina prisotnih delojemalcev na delu na dan glasovanja. Za izvedbo opozorilne stavke zadošča sklep pristojnega organa iz prejšnjega odstavka.

4. Sklep o izvedbi stavke sprejme:

- za eno družbo - IO sindikalne podružnice,
- za OO - IO OO,

- za regijski odbor - IO regijskega odbora,
- za državo - RO SKEI.

S sklepom o organizaciji in izvedbi stavke se natančneje določijo namen in cilji stavke, določi stavkovni odbor ter trajanje stavke. S sklepom se seznanijo tisti, zoper katerega je stavka organizirana.

4. Stavka se lahko organizira v posamezni družbi, delu družbe ali drugi pravni osebi, v območju, v posamezni dejavnosti znotraj SKEI in kot splošna stavka vseh članov SKEI ter kot splošna stavka vseh sindikatov, s katerimi SKEI sodeluje.

5. Stavka se lahko organizira kot opozorilna stavka. Opozorilna stavka lahko traja največ en delovni dan.

6. V primerih organiziranja stavke v družbi, delu družbe, drugi pravni osebi, območju ali panogi je treba pred sprejetjem odločitve o nameri obvestiti višjo ravenskoraven organiziranosti SKEI in IO SKEI.

6. Če stavke ni mogoče končati s sporazumom med udeleženci pogajanj ali s sklepom stavkovnega odbora in če stavkovni odbor ugotovi bistveno spremembo položaja, se med stavkajočimi ponovi tajno odločanje.

7. Udeleženci v stavki, ki je organizirana v skladu z zakonom in s stavkovnimi pravili, niso disciplinost in materialno odgovorni.

9. Nadomestilo plače za čas stavke se uveljavlja v skladu z zakonom in panožno kolektivno pogodbo.

IX. VOLITVE IN MANDATI

31. člen

1. Kandidiranje in volitve članov ter nosilcev funkcij organov SKEI temeljijo na naslednjih načelih:

- javnega vodenja kadrovske politike,
- oblikovanja odprtih kandidatnih list za nosilce funkcij,

- neposrednih ali posrednih tajnih volitev nosilcev funkcij.

2. Mandat organov SKEI je štiri leta.

Mandat nosilcev funkcij in članov organov je enak mandatu organa.

3. Nosilci funkcij in člani organov so lahko izvoljeni v isti organ večkrat zapored. Člani nadzornih odborov na vseh ravneh organiziranosti SKEI ne morejo biti hkrati člani organov odločanja sindikata na isti ravni.

4. V primerih kršitve statuta in neuresničevanja sklepov organov se uporabi institut odvzema pristojnosti in razrešitve.

5. Nadomestne volitve za člane statutarne komisije in nadzornega odbora ter podpredsednike SKEI izvede RO SKEI. Nadomestne volitve za člane RO izvedejo OO. Za nosilca funkcije je izvoljen kandidat, ki je dobil večino glasov volilnega telesa. V primeru več kandidatov je izvoljen tisti, ki je dobil največ glasov volilnega telesa. Mandat novoizbranega člana je enak mandatu organa.

6. Postopki kandidiranja, volitev, odvzema pristojnosti in razrešitve ter nadomestnih volitev se uredijo s pravilnikom, ki ga sprejme republiški odbor SKEI z večino vseh glasov.

7. Nosilci funkcij in člani organov v okviru svojih pristojnosti zastopajo interese SKEI na vseh ravneh organiziranosti SKEI in zunaj njega.

8. Pravila o volitvah in mandatih se uporabljajo v vseh organizacijskih oblikah delovanja SKEI.

9. Volitve v sindikalnih podružnicah se izvedejo najkasneje tri mesece pred kongresom. Volitve v vseh sindikalnih podružnicah razpiše RO, opravijo se istega dne.

VIII.a ODSTOP, ODNOSI IN ODGOVORNOST V SKEI

31.a člen

Član organa SKEI ali nosilec funkcije lahko odstopi z mesta člana organa ali nosilca funkcije z ustno ali pisno odstopno izjavo na organu. O odstopu se ne sprejme posebna odločitev. Odstop začne veljati z dnem, ko je bil podan.

Član organa SKEI ali nosilec funkcije lahko predlaga svojo razrešitev z mesta člana organa ali nosilca funkcije z ustno ali pisno odstopno izjavo na organu. Organ lahko predlog sprejme ali zavrne. Razrešitev učinkuje z dnem, ko je organ predlog o razrešitvi potrdil.

Izključitev podružnice iz SKEI

31.b člen

Podružnico je lahko izključena iz SKEI, če:

- ne sodeluje pri izvajanju akcij in programa SKEI,
- na zagotavlja zbiranja članarine
- pristopi k drugemu sindikatu.

Sklep o izključitvi sprejme na predlog IO RO z 2/3 večino navzočih članov RO.

Suspenz nosilcev funkcij SKEI

31.c člen

Nosilce funkcij v SKEI: predsednika podružnice, območnega sekretarja, predstavnika OO, regijskega sekretarja in pomočnika predsednika (sekretarja SKEI) lahko na predlog predsednika SKEI suspendira RO. Predsednik SKEI ima pravico izdati odredbo o odvzemu pristojnosti, ki učinkuje takoj, vendar mora o odredbi takoj obvestiti IO, ki o njej odloči najkasneje v 7 dneh.

Predsednika SKEI lahko suspendira RO. Zoper sklepe iz prvega in drugega odstavka tega člena je mogoč ugovor. O ugovoru odloča statutarna komisija.

V primeru suspenza se suspendirani hkrati razreši vseh pravic in obveznosti. Če ima suspendirani sklenjeno delovno razmerje v SKEI, se izpelje postopek za prenehanje pogodbe o zaposlitvi. Pravice in obveznosti nosilcev funkcij v SKEI ter drugih zaposlenih bo uredil poseben pravilnik, ki ga sprejme IO.

X. FINANCIERANJE IN FINANČNO-MATERIALNO POSLOVANJE

32. člen

1. SKEI financira svojo dejavnost po načelu samofinanciranja s članarino in drugimi prihodki. Tako zbrana sredstva so last SKEI.

2. Članarina znaša 1 % od bruto prejemka, od katerega se plačujejo davki in prispevki (plača, nadomestila, regres za letni dopust). Član je dolžan plačevati članarino v sindikalni podružnici, kjer je zaposlen, ali osebno, kadar gre za člane, ki nimajo sklenjenega delovnega razmerja, oziroma so zaposleni v sindikalni podružnici, kjer sindikat ni organiziran. Upokojeanci plačujejo letno članarino v višini, ki jo določa pravilnik.

Plačila članarine so oproščeni člani, ki so na službenju vojaškega roka. V tem času jim obveznosti mirujejo.

3. RO sprejme navodila za obvezen način uporabe deleža sindikalne članarine v sindikalni podružnici. Sindikalna podružnica mora v finančnem načrtu upoštevati navodila RO.

4. Finančno-materialno poslovanje ureja poseben pravilnik, ki ga sprejme republiški odbor.

5. Zbrana sredstva se uporabljajo za financiranje SKEI ter sofinanciranje dejavnosti strokovnih služb, ki delajo za potrebe SKEI (finančna, pravna, ekonomska itd.).

6. SKEI lahko s posebnim sklepom za uredničenje svojih nalog ustanovi namenske sklade. Sklep vsebuje namen, vire sredstev, merila za uporabo in nadzor.

7. Obračun in plačevanje članarine SKEI za člane zagotavlja delodajalec.

XI. OBVEŠČANJE

33. člen

Organi SKEI delujejo javno in obveščajo članstvo o svojem delovanju, aktivnostih in odločitvah na primeren način. O svojem delu in o posameznih aktualnih dogodkih SKEI obvešča širšo javnost preko sredstev javnega obveščanja. Najpomembnejše informacije, sklepi in dogodki se objavljajo v sindikalnem glasilu.

XII.

(Op. preneseno v 2. člen.)

XIII. PRAVNA OSEBA

35. člen (odvisno od dogovora)

SKEI, območna organizacija, aktiv zaupnikov, sindikalna podružnica - sindikat družbe in konferenca sindikalnih podružnic so praviloma pravne osebe in samostojni nosilci pravic in obveznosti. Pravno osebnost ureja pravilnik o finančno-materialnem poslovanju.

XIV. SEKRETARIAT

36. člen

Nosilci funkcij in drugi delavci, ki so zaposleni v SKEI, tvorijo sekretariat. Sekretariat opravlja tehnično-administrativna in strokovna dela, potrebna za učinkovito delovanje SKEI. Pravice in obveznosti zaposlenih v sekretariatu se uredijo s posebnim pravilnikom, ki ga sprejme IO. Pogodbe o zaposlitvi z delavci sekretariata sklepa predsednik SKEI. Pogodbo o zaposlitvi predsednika SKEI podpiše predsednik nadzornega sveta.

SKEI se z Zvezo dogovori za opravljanje tistih strokovnih in tehničnih storitev, ki so skupnega pomena (finančno-materialno poslovanje, evidenca, spremljanje rezultatov gospodarjenja, vodenja sindikalnih skladov, tehnična služba itd.).

37. člen in XV. poglavje

(Op. črtana)

XVI. MEDNARODNO SODELOVANJE

38. člen

SKEI se povezuje s sindikati ter mednarodnimi organizacijami sindikatov. Namen mednarodnega sodelovanja je povezovanje interesov članstva, izmenjava mednarodnih izkušenj in pomoči ter boj proti interesom mednarodnega kapitala.

XVII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

39. člen

1. Statut SKEI ter njegove spremembe in dopolnitve sprejema kongres z večino glasov vseh delegatov.

2. Spremembe ali dopolnitve statuta lahko s statutarnim sklepom sprejme tudi republiški odbor, po predhodni razpravi na območnih odborih, konferencah sindikalnih podružnic in sindikalnih podružnicah - sindikatih družb.

Za sprejem statutarnega sklepa je potrebna dvotretjinska večina vseh članov republiškega odbora SKEI.

3. Statut razlaga statutarna komisija.

40. člen

1. S sprejemom tega statuta preneha veljati statut SKEI, sprejet na 2. kongresu dne 29. 6. 1994.

2. Spremembe v organiziranosti SKEI, ki jih določa ta statut, se izvedejo najkasneje do 1. 6. 1999.

3. Organizacijske oblike SKEI so dolžne svoje akte uskladiti najkasneje v enem letu od sprejema tega statuta.

OO, ustanovljene pred sprejemom tega statuta, nadaljujejo delo po določbah tega statuta, ki se nanašajo na območne organizacije.

Z ustanovitvijo regijskega odbora, ki teritorialno ustreza do sedaj uveljavljeni organiziranosti območne organizacije, območna organizacija preneha delovati in deluje naprej kot regijski odbor.

S sklepom o ustanovitvi regijskega odbora, ki teritorialno pokriva dve ali več do sedaj delujočih območnih organizacij, se dogovorijo pristojnosti regijskega odbora in območnih organizacij ter njihovo kadrovsko zasedbo.

(Pravne osebe, ustanovljene pred uveljavitvijo tega statuta, zaprejo svoje račune v roku enega leta od dneva kongresa.)

4. Ta statut je bil sprejet na 3. kongresu SKEI, v Ljubljani, dne 17. junija 1998.

Predsednik Sindikata kovinske in elektroindustrije Slovenije

Beleške

piše v obrazložitvi sodbe.

Pri odmeri primerne kazni Viktorju Korošču je sodišče upoštevalo kot olajševalno okoliščino dejstvo, da je obtoženec storitev kaznivoga dejanja priznal, da v preteklosti ni bil kaznovan pred sodiščem, da gre v tem primeru za posebno situacijo v smislu nagibov in okoliščin, saj je obtoženec poudaril, da je bil osebno razočaran zaradi stečaja podjetja, za preživetje katerega se je skupaj z vodstvom boril. Med oteževalne okoliščine pa je sodišče štelo dejstvo, da je obtoženi ravnal v direktnem naklepu v stanju popolne prištevnosti, da izrečenih besed ni poskušal preklificirati in da se je zavedal, da bi bila lahko raven ogrožanja zasebnega tožilca, v smislu njegove duševne celovitosti in profesionalnega delovanja, velika.

Zasebni tožilec je na glavni obravnavi prigljal tudi premoženjskopравни zahtevek v znesku 1.500.000 tolarjev. Ker sta obtoženec in njegov zagovornik nasprotovala višini tega zahteva, je sodišče zasebnega tožilca napotilo na pravdo.

Pri odmeri povprečnine je sodišče upoštevalo trajanje in zapletenost postopka in gmotno stanje obtoženega.

Direktor mora izvlečke iz sodbe objaviti na svoje stroške

Sodišče je prav tako odredilo, da je Viktor Korošec dolžan na svoje stroške objaviti izvlečke iz te sodbe na isti način, kot je bilo storjeno kaznivogo dejanje.

Tako je torej odločilo sodišče. Samo upamo lahko, da bo sodba sodišča v tem primeru učinkovita tudi v smislu splošne prevencije. Nihče ne sme nikogar žaliti! To velja tudi za direktorje, ki ne smejo žaljivo obdolževati sindikalnih zaupnikov, kadar se pošteno in v skladu z zakonom borijo za pravice članov.

T. K.

IZ SODNE PRAKSE

Piše: mag. Aleksej Cvetko

Delavki, ki se ji je po določitvi za presežno delavko zdravstveno stanje poslabšalo, ne pripada odškodnina

V delovnem pravu je možno zahtevati odškodnino, če so izpolnjeni pogoji (splošni) odškodninskega ali civilnega delikta.

(Sodba vrhovnega sodišča Republike Slovenije, opr. št. VIII Ips 25/98 z dne 21. 4. 1998).

Sodišče prve stopnje je z obravnavano sodbo zavrnilo tožničin zahtevek, da ji je tožena stranka dolžna plačati odškodnino v znesku 1.200.000 tolarjev skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi od 30. 9. 1994 dalje in ji prav tako z zamudnimi obrestmi povrniti pravdne stroške, vse v 15 dneh pod izvršbo.

Drugostopenjsko sodišče je z izpodbijano sodbo zavrnilo pritožbo tožeče zoper sodbo prvostopenjskega sodišča kot neutemeljeno.

Zoper pravno močno sodbo sodišča druge stopnje je tožnica vložila pravočasno revizijo iz revizijskega razloga zmotne uporabe materialnega prava. V njej je navajala, da sodišče ni upoštevalo možnosti, da gre za specialni civilni delikt, kjer ni potrebno, da so podani vsi elementi odškodninske odgovornosti. Že vzročna zveza med škodo in ravnanjem povzročitelja je lahko v določenih primerih tista, zaradi katere je povzročitelj škode zanj odgovoren brez svoje krivde. Po določbi 16. člena ZOR se je vsakdo dolžan vzdržati ravnanja, s katerim bi lahko drugemu povzročil škodo. Zato za odškodninsko odgovornost zadošča, na splošno nedopustno ravnanje, ne da bi bilo to posebej prepovedano. Zdravstveno stanje

tožnice pa je tisto, ki je bilo potrebno posebne zaščite. Tožnici se je zdravstveno stanje po določitvi za trajno presežno delavko poslabšalo. Ker je tožena stranka opozarjala na to, da spada v kategorijo zaščiteneh delavcev, in je zaradi ravnanja tožene stranke nato res prišlo do posledic, ji je ta odškodninsko odgovorna, saj so se ji bistveno zmanjšale možnosti za splošne življenjske aktivnosti.

Revizijsko sodišče je revizijo zavrnilo zaradi naslednjih razlogov:

Revizijsko navajanje napačne uporabe materialnega prava v izpodbijani sodbi ni utemeljeno. Obe sodišči, tako prvostopenjsko kot tudi drugostopenjsko, sta pri odločanju pravilno uporabili določbe prvega in drugega odstavka 154. člena zakona o obli-gacijskih razmerjih (ZOR - Uradni list SFRJ, št. 29/78, 39/85, 2/89 in 57/98), ko sta zaključili, da ni pravne podlage za odškodninsko odgovornost.

Že revizija sama pravilno navaja, da je temeljno načelo odškodninske prava, da lahko vsak zahteva povračilo povzročene škode, če so kumulativno podani pogoji - teorija jih označuje kot splošne - odškodninskega ali civilnega delikta. Ti pogoji so, da škoda izvira iz nedopustnega

ravnanja, da je škoda sploh nastala, da obstaja vzročna zveza med škodo in nedopustnim ravnanjem in da obstaja odgovornost na strani povzročitelja škode. Od tega odškodninskega delikta se v teoriji razlikuje specialni civilni delikt, ki ne zahteva za odškodninsko odgovornost kumulacije vseh naštetih pogojev, ker je zanj dovolj tudi če manjka kakšen od sicer zahtevanih elementov. Tak primer je urejen v tretjem odstavku 156. člena ZOR, ki opredeljuje povrnitev škode pri opravljanju splošno koristne dejavnosti. Pri opravljanju takšne dejavnosti manjka pogoj nedopustnega ravnanja (dano je dovoljenje pristojnega organa), vendar je tudi škoda omejena samo na škodo, ki presega normalne meje.

V spornem primeru seveda ni mogoče uporabljati pravil, ki se uporabljajo pri specialnem civilnem deliktu, saj v primeru opredelitve delavca za trajni presežek ni mogoče govoriti o opravljanju splošne koristne dejavnosti z dovoljenjem pristojnega organa. Pa tudi sicer se je ta določba razvila iz načela, da je treba, kolikor je to mogoče, preprečiti že nastanek škode. Če pa gre za opravljanje dejavnosti, ki je splošnega pomena in pride do škode, je možno, da se v takem primeru sicer prizna odškodnina, vendar samo za tisto škodo, ki presega normalne meje. To določbo se zato lahko največkrat uporablja za priznavanje odškodnin zaradi raznih imisij oziroma zaradi varovanja okolja. Delovna razmerja pa v ta sklop ne sodijo, zato tega načela pri priznavanju odškodnin iz tega naslova ni možno upoštevati.

V delovnem pravu je sicer možno zahtevati odškodnino, vendar morajo biti izpolnjeni vsi pogoji splošnega civilnega delikta. V spornem primeru, če zadevo zelo poenostavimo, ni zareziti vseh zahtevanih pogojev, saj ni možno ugotoviti niti pogoja nedopustnega ravnanja. Organ (oziroma organi) tožene stanke, ki je vodil postopek za določitev trajno presežnih delavcev, je bil za vodenje postopka pooblaščen z veljavnimi predpisi, sam postopek ni bil protizakonit, prav tako pa tudi ne določitev in izbor presežnih delavcev. To je bilo nena-zadnje ugotovljeno že s pravno močno sodno odločbo, s katero je bil zavr-njen tožničin zahtevek za razveljavitev sklepov tožene stranke o prenehanju delovnega razmerja zaradi trajnih presežkov, in v kateri, kljub napačnemu zatrtjevanju evidentke, tudi ni bilo ugotovljeno, da bi tožnica spadala v kategorijo, kot to sama imenuje, "zaščiteneh delavcev", ki morajo soglašati z uvrstitvijo med trajno presežne delavce. Ta sodna odločba predstavlja za sodišče glede odškodninske odgovornosti rešitev predhodnega vprašanja v smislu prvega odstavka 12. člena ZPP, ki sodišče pri odločanju veže. Zato v spornem primeru ni podlage za odškodninsko odgovornost, kot jo predvidevajo določbe 154. člena ZOR, kar sta pravilno zaključili že obe nižji sodišči.

pretresljivega, ko bi samo delali in se razvijali, ko bi samo živeli in se ljubili, ko ne bi bilo napak in lumparij mogoče opravičevati s prehodnim obdobjem, ko bi od oblasti pričakovali samo, da pošteno opravlja svoje delo.

Poglejmo sindikate. (Morda moram na tem mestu posebej zapisati: ko rečem sindikat, mislim to stvarno in resno, pri čemer se ne zmrdujem, nasmiham, pomenljivo obračam oči navzgor v desno in tiščim fige h genitalijam. Mislim preprosto na organizacijo tistih, ki živijo ali želijo živeti od svojega dela, mislim na zatočišče, ki bo zmoglo več kot usmiljenje, ki bo omogočilo spodobno življenje in samospoštovanje. Mislim na svoje delo.) Svojo tranzicijo so sindikati preživeli s prenovno, očiščenjem, pluralizacijo, ki je kot vsaka evforija dosegla svoje absurdne meje pri kakih stodvajsetih sindikatih. Tudi vajenska doba pogajanj, samozavedanja, liderstva in ideologizacije je mimo. Dosežena kvalifikacija terja torej normalno delo, zahteva rezultate.

Ti pa bodo mogoči le, če se nas bodo država in delodajalci bali. (Poenostavitev je seveda namerna, je utemeljena z realno sindikalno izkušnjo in seveda s pomankanjem dosedanjih rezultatov.) Bati pa se nas morajo zaradi znanja, spoštovanja prava, zavzetosti in moči.

Takšni pa bomo le združeni. Toda, ko sem pred dnevi predlagal pobudo za združevanje vseh sindikatov in vseh sindikalnih central različnih starosti, ideologij in dejavnosti v novo sindikalno zvezo na način, da nikomur ne bi bila ogrožena njegova temeljna avtonomija, sem bil zavrnjen, češ, da je to "že druga tema". Čeprav sem to predlagal na pogovoru o delitvi sindikalne lastnine, je le re-

dkim med kolegi prišlo, da je to pravzaprav ista tema. Da je to temelj razmisleka o sindikalni lastnini v prihodnje.

Ko deliš lastnino v času poglobljenih sporov, groženj, razbijanja in ločevanja, si napet, grabežljiv, zato konflikt in neuspešen. In trenutno je stanje takšno. (Še slabše, saj mu je dodatnega olja prlil Vodovnik s svojim separatističnim priznanjem.)

Če pa bi delili lastnino pod vplivom vizije in napovedi združevanja, bi se spori ublažili, iskali bi stične točke. Lastnina bi ostala v skupni funkciji, čeprav bi vsak zase vedel, kolikšen del mu neodtuljivo pripada.

Ne želim biti vizionar in ne prerok, toda čas je za novo skupno sindikalno zvezo. Še več. Mnogi sindikalni central doma in na stotine mednarodnih sindikalnih zvez, združenj in konfederacij v Evropi je natanko tisto, kar želi kapital, pri čemer pa se sam združuje v le nekaj udarnih točk neslutene moči. In če razdrobljenost ni dobra za kapital, tudi za sindikate ni.

Združevanju kapitala in globalizaciji trga mora slediti povezovanje sindikatov in globalizacija socialnih zahtev. Slovensko delavstvo si zasluži enotno, nestransko sindikalno zvezo, evropsko pa svojo sindikalno internacionalo.

Kdor tega ne uvidi, je, če vprašate mene, za prihodnost slep ali pa vsaj zaslepljen s kako svojo obsedenostjo. Obojega je tudi v Zvezi svobodnih sindikatov kar nekaj.

Letos je kongres. Začnimo ga močnejši od drugih slovenskih sindikalnih central in zaključimo ga močnejši od oblasti in delodajalcev.

Obvestila zaupnikom sindikata VIR

1. Republiški odbor nasprotuje omejevanju izrednega napredovanja v plačilne razrede

Republiški odbor je na 19. seji dne 21. 5. 1998 zavnil predlog dogovora o uresničevanju 16. člena pravilnika o napredovanju zaposlenih v vrtcih in šolah v plačilne razrede, ki so ga pripravili na ministrstvu za šolstvo in šport. Z dogovorom je hotelo ministrstvo doseči soglasje sindikata k omejevanju števila zaposlenih, ki lahko predčasno (po 18 mesecih od zadnjega napredovanja) napredujejo v višji plačilni razred.

V skladu z določili predloga dogovora bi lahko predčasno napredovalo le toliko zaposlenih, da bi za njihovo predčasno napredovanje zadoščalo 15 % skupne vsote količnikov za napredovanje na dan 1. 9. 1998, kot če bi vsi zaposleni v zavodu, ki so bili od 1. 3. 1997 do 28. 2. 1998 prvič razporejeni v plačilni razred in ki bodo v prihodnjem šolskem letu imeli najmanj 18 mesecev delovne dobe od zadnjega napredovanja, napredovali za en plačilni razred.

Predlaganega omejevanja izrednega napredovanja republiški odbor ne sprejema in zahteva izvajanje predčasnega napredovanja v skladu z določili veljavnega pravilnika.

2. Sprejem predloga dogovora Vlade RS, univerz in sindikatov v visokem šolstvu in znanosti ter predloga sprememb in dopolnitev kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja v RS

ROS je ocenil, da je bil v pogajanjih med vladno in sindikalno pogajalsko skupino dosežen dogovor tako glede primerljivosti plač habilitiranih zaposlenih na univerzah in raziskovalnih inštitutih s plačami drugih vrhunsko kvalificiranih poklicev kot tudi glede preostalih zahtev, v reševanje katerih sta vključeni vodstvi univerz (sprejetje sprememb univerzitetnih pravilnikov za napredovanje, nove zaposlitve v skladu s povečanjem vpisa, odprava omejitve zastopanosti zgolj rednih profesorjev v senatih fakultet in univerz, sodelovanje sindikatov pri obravnavi pomembnih vprašanj ministrstev oziroma Vlade RS z univerzama).

Na tej podlagi je ROS sprejel sklep, da sprejema predlog dogovora Vlade RS, univerz

in sindikatov v visokem šolstvu in znanosti ter predlog sprememb in dopolnitev kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja v RS.

3. Skupščina sindikata VIR

1. Programsko-volilna skupščina Sindikata VIR bo v torek, 27. oktobra 1998.

2. Skupščino bo sestavljalo 35 članov, in sicer po naslednjem ključu:

Območje	Število
DOLENJSKO	1
PTUJ	3
KOROŠKO	2
VELENJE	3
ZASAVJE	1
CELJE	5
KRAŠKO-NOTRANJSKA	2
LJUBLJANA	5
PODRAVJE	2
POMURJE	5
DOMŽALE	3
POSAVJE	1
SKUPAJ	33

Predsednik in sekretar ROS sta člana skupščine po funkciji.

3. V skladu s statutom se prične postopek evidentiranja kandidatov za vodstvene funkcije Sindikata VIR, in sicer za:

- predsednika,
- sekretarja,
- tri člane nadzornega odbora,
- dva delegata za kongres ZSSS.

4. Reforma sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja

Pri obravnavi vladnega odgovora na stališča sveta ZSSS k predlogu bele knjige o reformi pokojninskega in invalidskega zavarovanja je ROS pozitivno ocenil dosedanje aktivnosti sindikatov. Pozdravil je zlasti uspešno izveden protestni shod 28. marca 1998 na Trgu republike v Ljubljani in akcijo zbiranja podpisov (preko 150.000) v podporo stališčem ZSSS.

Sindikalne aktivnosti so prispevale k temu, da se je v iskanje alternativnih rešitev reforme pokojninskega in invalidskega zavarovanja vključila širša strokovna javnost in da je Vlada RS omilila nekatere predloge.

ROS je sprejel stališče, da je potrebno vztrajati pri spremembi vladnega predloga. Za uveljavitev stališč članstva ZSSS je potrebno tudi v prihodnje sodelovati z drugimi sindikati in organizirati skupne aktivnosti.

5. Regres za letni dopust za leto 1998

Regres za letni dopust za leto 1998 je določen z aneksom h kolektivni pogodbi za negospodarske dejavnosti (Ur. l. RS 37/97) in znaša **84.800 tolarjev** ter mora biti izplačan najkasneje do 5. julija 1998.

Zaposlenim, katerih povprečna mesečna bruto plača za polni delovni čas v drugem trimesečju letos ne presega 110.000 SIT, pripada regres **102.000 tolarjev**.

Po zagotovilih MŠS bodo zaposleni v šolah prejeli regres skupaj z junijsko plačo.

6. Delovna uspešnost zaposlenih

Po sklepu Vlade RS znašajo sredstva za delovno uspešnost zaposlenih v javnih zavodih za mesec april **2 % mase za plače**. Na MŠS napovedujejo, da bodo sredstva za delovno uspešnost do konca tega proračunskega leta ostala nespremenjena.

Bojan Hribar, sekretar

TAM bo 7. julija tretjič na dražbi

Stečajni senat Okrožnega sodišča v Mariboru bo tretjo dražbo za prodajo premoženja bivšega Tama izvedel 7. julija. Tudi na tretji dražbi, prvi dve nista bili uspešni, bodo Tamovo premoženje ponudili kupcem v celoti. Tokrat bo izklicna cena 14 milijard tolarjev, prvič so to premoženje skušali prodati za 27 milijard tolarjev, drugič pa za 20 milijard.

Novost za tretjo dražbo je le, da bodo kupci imeli možnost posebej kupiti Tamov obrat za proizvodnjo kolesnih zavor na Ptuj. Gre za 7000 kvadratnih metrov veliko proizvodno dvorano z energetskega objekta, veliko nezazidano stavbno zemljišče, parkirišča in odprto skladišče. Tamov obrat na Ptuj bo naprodaj za 580 milijonov tolarjev.

Če premoženja bivšega Tama v celoti tudi tokrat ne bodo mogli prodati, ga bodo verjetno ponudili po delih. Vendar pa to ne bo preprosto, saj bi samo razčiščevanje lastninskih odnosov med delniško družbo in hčerinskimi podjetji v stečaju ter urejanje zemljiškopravnih zadev po nekaterih ocenah stalo okoli dve milijardi tolarjev.

T. K.

Povabilo članom ZSSS

Hotel Jeruzalem v Ljutomeru ponuja članom ZSSS, ki se bodo izkazali z izkaznico, 10-odstotni popust za tale paketa:

- sedem polpenzionov v Hotelu Jeruzalem, redna cena 19.600 tolarjev, v njem je tudi kopanje v Termah Banovci;
- vikend paket v Hotelu Jeruzalem, dva polna penziona, kopanje v Termah Banovci, redna cena 7.400 tolarjev.

Za turistično takso morajo gosti plačati na dan še po 150 tolarjev. Popust za otroke je:

- do sedmega leta - brezplačno (brez ležišča in hrane),
- 50 odstotkov - od 7 do 12 let (lastno ležišče),
- 30 odstotkov - od 12 do 15 let (lastno ležišče).

Informacije in rezervacije po tel. (069) 81-969

SGiT

Avstrija – STOP za nezrele države v EU?

Na 2. konferenci EAL-IUL o turizmu za regije Alpe-Jadrana je sodelovalo 30 predstavnikov iz petih držav (Italija, Slovenija, Hrvaška, Avstrija in Madžarska). Med gosti so bili: Brunetto Boco, generalni sekretar UIL TuCS-UIL, Amadeo Otaviani, predsednik ENIT-a, Giancarlo Picco, podpredsednik HOTREC-a, in Kerstin Howald, strokovna sodelavka EAL-IUL. Na njej so bile obravnavane tri teme, in sicer: sodelovanje v regijah Alpe-Jadrana, izobraževanje v turistični dejavnosti ter delavci migranti.

Ker je bil naš sindikat pobudnik za sodelovanje v regijah Alpe-Jadrana in gostitelj 1. konference na Bledu leta 1996, nam je pripadla čast, da je 2. konferenco odprl naš predsednik in jo v dopoldanskem času prvi dan tudi vodil.

Obravnavane teme so bile za udeležence zelo zanimive, saj so zadevale problematiko, s katero se sindikati držav udeleženk dnevno srečujemo. Rdeča nit obravnavanih tem je bila potreba po skupnem sodelovanju, medsebojnem informiranju in pomoči pri bodočih aktivnostih v okviru regij Alpe-Jadrana ter tudi izven njih.

Udeleženci srečanja so že na začetku poudarili pomen skupnega nastopa na turističnem tržišču, čeprav smo si konkurenčni. Velik svetovni turistični trg je izživ, na katerem bi imel po mnenju navzočih skupen nastop smisel in učinek.

Italijanski kolegi so opozorili na dosedanjo neuspešno delovanje komisij držav članic Alpe-Jadrana. Le-te so zadeve na različnih področjih obravnavale verjetno s figo v žepu. Pri tem je bilo zapravljenega veliko denarja brez posebne koristi. Italijanski sindikat je zato zahteval, naj se ukine organ Alpe-Jadrana, ki je bil pristojen za področje zaposlovanja. Njihov predlog je, naj se zadeve do nadaljnjega urejajo na osnovi bilateralnih odnosov.

Skupnost Alpe-Jadran na ravni držav članic naj bi bila glede na nov politični položaj prenovljena. Sindikati si bodo zaradi tega morali položaj v okviru Alpe-Jadrana urediti na novo.

Procesi vključevanja drugih držav članic Alpe-Jadrana v EU bodo pospešili migracijo delovne sile med sosednjimi državami, na kar bi morali biti pripravljeni tudi sindikati. Prav zato smo na konferenci poudarili potrebo po pripravah na skupen nastop oziroma pripravah skupnih dokumentov za bodočo organiziranost in delovanje sindikatov v regiji (italijanski kolegi imajo zametko dokumentov že pripravljene).

Z ustanovitvijo medregijskega sindikalnega sveta bi lahko bila dokaj hitro uresničena ideja o sindikalni zaščiti članov sindikata (na delu v tujini) ne glede na matično sindikalno organizacijo. Zaradi predvidenega pretoka delovne sile, še posebno za dela sezonske narave, kar turizem je, je to zelo potrebno. Poleg možnosti sindikalnega sodelovanja smo ude-

Na 2. konferenci EAL-IUL o turizmu v regijah Alpe-Jadrana, bila je v Trstu 18. in 19. maja, smo naš sindikat zastopali Iztok Bratož, Ivan Jurše, Marjanca Onič, Lojze Raško in Stane Konrad. Podpisani je tudi avtor fotografije.

leženci dokaj podrobno predstavili izobraževanje gostinsko-turističnih delavcev v posameznih državah. Ugotovili smo, da to poteka pretežno po enakih načelih.

Medtem ko se v večini držav sindikat ne vključuje bistveno v izobraževanje gostinsko-turističnega kadra, to za Avstrijo ne velja. Sindikat sodeluje v komisijah (sindikat, trgovska zbornica) za izdajo certifikatov za mentorje in preverjanje pogojev za opravljanje pripravništva. Če podjetje ne izpolnjuje pogojev, ne more izvajati programa za pripravnike. V dualnem sistemu je v sestavi komisije za izpit iz praktičnega dela prav tako predstavnik sindikata.

Da bi v prihodnje zagotovili enopraven položaj pri zaposlovanju gostinsko-turističnih delavcev v regijah Alpe-Jadrana, smo se dogovorili, da je treba preveriti programe izobra-

ževanja v posameznih državah in ugotoviti stopnjo usklajenosti. Na tej osnovi bi sindikati lahko zahtevali mednarodno verifikacijo šol in dosežene izobrazbe. Le-ta bi gostinsko-turističnim delavcem omogočala enakopravno zaposlitev v vseh državah Alpe-Jadrana in EU.

Vroč tema konference je bila problematika migrantov v turistični panogi in problemi socialnega dumpinga (delo na črno). Po nekaterih podatkih je v okviru EU v panogi GiT okrog 30-odstotna fluktuacija. V tem času je močan pritisk tuje delovne sile na Italijo in Avstrijo. Italija, ki je bila v preteklosti predvsem izvoznica delovne sile, je soočena z velikim številom migrantov, ki se zaposlujejo pretežno na črno. Zaposleni na črno pristajajo na nemogoče pogoje. Izpostavljeni so različnim pritiskom in zlorabam. Pri tem so prikrajšani za

vrsto pravic, ki bi jim pripadale ob legalni zaposlitvi.

Razlogi za takšno stanje so dokaj podobni slovenskim (pri zaposlovanju tujcev). Zapleteni postopki in zahteve pri pridobivanju delovnih dovoljenj odvrtaajo od normalne zaposlitve oziroma jo onemogočajo. Dokaj ostre sankcije pri zaposlovanju delavcev na črno ne preprečujejo, da se ta oblika zaposlovanja ne bi pojavljala tudi pri naši sosedni Avstriji. Avstrija ima ministrstvo za nadzor nad zaposlovanjem, vendar ni kadra, ki bi bil pripravljen preganjati delo na črno.

Seveda tudi bivše socialistične države niso imune na to vrsto dela. Vendar v teh primerih niso zastopani tujci, temveč lastni državljani. Posamezne države uporabljajo različne prijeme za omejevanje zaposlovanja na črno, ki povzročajo deregulacijo trga delovne sile in s tem cene dela ter državo prikrajša za davke in prispevke. Ocenjujejo, da ima delo na črno pri ustvarjenem DP v posamezni državi 20- od 30-odstotni delež.

Da bi zmanjšali zaposlovanje na črno, je na mejah Italije in Avstrije predlagana ustanovitev "evro okenc" za pomoč pri zaposlitvi migrantom; da bi se lahko regularno zaposlovali.

Iz razprav avstrijskih in italijanskih kolegov je bilo jasno razbrati bojazen, da bi prevelika migracija delavcev iz vzhodnih držav, ki bi pristajali na bistveno slabše pogoje dela in nižje plače, ogrozila dosežene pravice delavcev. Zato nas ni presenetila kategorična izjava avstrijskega kolega, da bodo skupaj z vlado nasprotovali prehitremu vključevanju tistih držav v EU, ki še niso zrele za to. Ali je v skrajnem primeru lahko to tudi Slovenija? **Ivan Jurše, sekretar**

V Revozu podpisali dogovor o plačah v letošnjem letu

Oba Revozova sindikata, SKEI in KNSS Neodvisnost, sta ta ponedeljek z upravo tega podjetja v večinski lasti Renaulta podpisala dogovor o gibanju izhodiščnih plač v letošnjem letu. Kot nam je povedal Jože Miklič, sekretar območne organizacije SKEI, ki sta ga oba sindikata pooblastila za vodenje pogajanj, je dogovor dokaz, da je mogoče s pogajanjem doseči za delavce najboljše rezultate.

Po dogovoru se bodo izhodiščne plače za maj povečale za 5,5 odstotka. Skupaj z dosedanjimi letošnjimi povečanji bodo tako večje za 8,5 odstotka.

V mesecu, v katerem bo rast življenjskih stroškov preseгла osem odstotkov, se bodo izhodiščne plače povečale še za 0,3 odstotka in za vsa

rast življenjskih stroškov nad 8,8 odstotka. Od meseca, v katerem bo rast življenjskih stroškov preseгла 8,8 odstotka, se bodo plače usklajevale vsak mesec za toliko, kot bodo porastle življenjski stroški. Usklajevanje je enako, kot ga določa tarifna priloga k splošni kolektivni pogodbi za gospodarske dejavnosti.

Enako kot izhodiščne plače se bo v Revozu povečevala vrednost točke, na podlagi katere v podjetju plačujejo kolektivno uspešnost.

Za izračun prilagojene povprečne plače v tretjem trimesečju bodo upoštevali le tiste zaposlene, ki so v Revozu delali pred oblikovanjem posebne nočne ekipe.

O drugih zahtevah sindikata bodo v Revozu še razpravljali. Na podlagi izdelanih analiz se bodo tudi pogajali. Stranke dogovora pa so se obvezale, da se bodo odzvale vabilu na sestanek, ki ga bo poslala katera koli udeleženka.

Na sedežu Revoza v Ljubljani so ta dogovor podpisali: za SKEI Janez Jakša, za KNSS Neodvisnost Andrej Rajk, za upravo Revoza pa Bernard Coursat. **F. K.**

Tovarna pletenin Rašica se krčevito bori za obstanek in del tega boja je tudi ukinjanje zunanjih obratov.

Podjetje je imelo poleg matične tovarne v Gameljnah pri Ljubljani še obrate v Ambrusu, Šentvidu pri Stični, Horjulu in Moravčah.

Lani je Rašica ukinila obrat Horjul, delavke pa

so se zaposlile v matični tovarni v Gameljnah. Obrata v Ambrusu in Šentvidu se bosta združila, pred približno dvema mesecema pa je vrata zaprl tudi obrat v Moravčah. Delavke in delavci, 74 jih je še bilo v njem zaposlenih, so bili razporejeni na čakanje na domu, obljubili pa so jim zaposlitev v matični tovarni. Ta torek naj bi na sestanku z vodstvom tovarne zvedeli, kako hitro se bodo zaposlili v Gameljnah in kako bodo urejeni vsi problemi, ki nastajajo z zvezi s prerazporeditvijo na delo v drug kraj, od prevoza, varstva malih otrok, dela v izmenah itd. Sestanek se je slabo začel, z bistveno slabšimi obeti za delo kot pred mesecem dni, končal pa, predvsem po zaslugi navzočih sindikalnih predstavnikov z območja in občine Domžale, Dušana Bajdeta, sekretarja odbora tekstilne in usnjarske industrije za ljubljansko območje, in Justi Arnuš, sekretarke ZSSS za domžalsko območje, s kolikor toliko zavezujočim dogovorom med direktorico Rašice Sašo Vidrih in delavkami obrata Moravče.

Tovarna Pletenin Rašica je v poslovni agoniji že vrsto let, na kar so delno vplivale slabe poslovne poteze v preteklosti, delno pa slabšanje razmer na svetovnem trgu. Podjetje, ki je za svoje pletenine tudi na svetovnem trgu dosegalo cene v zgornjem delu srednjega cenovnega razreda, je postalo predrago za marsikaterega možnega kupca v tujini. Obseg tujih naročil se je zmanjševal, nekatera, tudi naročila glavnega kupca izdelkov moravškega obrata iz Nemčije, so celo povsem usahnila. Zaradi velikih dolgov in hipotek na skoraj vse svoje premoženje

Justi Arnuš, sekretarka ZSSS domžalskega območja: Tale papir ni zakonit! Ni mogoče dati zaposlenim sklepa o razporeditvi na novo delovno mesto (nekatero delavke naj bi novo delo nastopile prvega junija, op. p.) brez podrobne obrazložitve in na istem papirju še sklep o podaljšanju statusa čakanja na delo doma do konca maja.

Boj za obstanek

Rašica je zaprla obrat v Moravčah, delavke poslala na čakanje na delo, te pa želijo, da jim vodstvo nalije čistega vina o prihodnosti

Rašica v minulih letih ni imela sredstev za posodabljanje opreme. Podjetje je v lasti Slovenske razvojne družbe, ki se skuša z bankami in ministrstvom za gospodarske dejavnosti pogoditi za pomoč Rašici pri razbremenjevanju preteklih finančnih obveznosti. Hkrati v podjetju tečejo aktivnosti za prestrukturiranje podjetja, za zmanjšanje stroškov, povečanje produktivnosti, za pridobitev novih kupcev in novih programov. Vse to je namenjeno zadostitvi zahteve, naj Rašica začne poslovati pozitivno, iz česar bi bilo moč zaključiti, da je pomoč upravičena.

Analize podjetja so po besedah direktorice Saše Vidrih pokazale potrebo po dvajsetodstotnem znižanju stroškov na vseh ravneh, po večji uspešnosti prodaje in nabave glede cen in rokov plačil ter potrebo po novem organiziranju proizvodnje. Posledica tega je ukinjanje dveh obratov in selitev strojev ter zaposlenih v Gameljne.

Vprašanje, ki ostaja odprto, pa je, ali bo delo za vse te delavke in delavce, ki so se in se še bodo morali seliti v Gameljne, in ali bo delo sploh še za Rašico.

Saša Vidrih na to vprašanje v torek v Moravčah ni mogla odgovoriti drugače kot izmikajoče, češ da se vodstvo nadvse trudi, da bi podjetje preživelo, da pa je vse odvisno od razbremenitve podjetja starih finančnih bremen in pridobitve novih, rentabilnih poslov.

Direktorica in tehnični direktor podjetja Andrej Volkar sta na vprašanja delavk ukinjenega obrata v Moravčah, kdaj bodo dobile delo v Gameljnah in kako bo z obljubljenim organiziranim prevozom

na delo, odgovarjala precej izmikajoče, manj obetavno kot pred mesecem dni. Nazadnje se je izkazalo, da proizvodni prostori zanje v Gameljnah še niso povsem pripravljeni, prav tako tudi ne delo, razen za manjše število občasno (zdaj ima delo v Gameljnah 12 delavk iz Moravč, nekaj naj bi jih vzeli tudi v juniju). Izkazalo se je tudi, da je podjetje vse zaposlene iz moravškega obrata poslalo na čakanje do sredine oktobra letos in ne le za mesec ali dva. Podjetje tudi ni rešilo vprašanja organiziranega prevoza (češ da je avtobus za tako majhno število vozačic prevelik in predrag). Vodstva tudi niso zanimali problemi mater z otroki do treh let starosti (po kolektivni pogodbi bi jih morali zanimati), v Gameljne prerazporejene delavke o prerazpo-

Saša Vidrih, direktorica Rašice: Vodstvo se trudi, da bi Rašica preživela. Ne vem, ali nam bo uspelo, toda za ta cilj je potrebna temeljita reorganizacija podjetja.

reditvi niso še dobile sklepa (povzeto je bil usten, posameznici, ki naj obvesti še druge izbrane; na delo naj se vozijo skupaj v zasebnih avtomobilih).

Močno čustveno obarvano razpravo je bilo na koncu mogoče speljati v urejen tok misli in sprejeti primerne sklepe ob velikem prizadevanju prej omenjenih sindikalnih delavcev. Tako so se delavci bivšega obrata Rašice v Moravčah in vodstvo podjetja dogovorili o kar nekaj pomembnih vprašanjih.

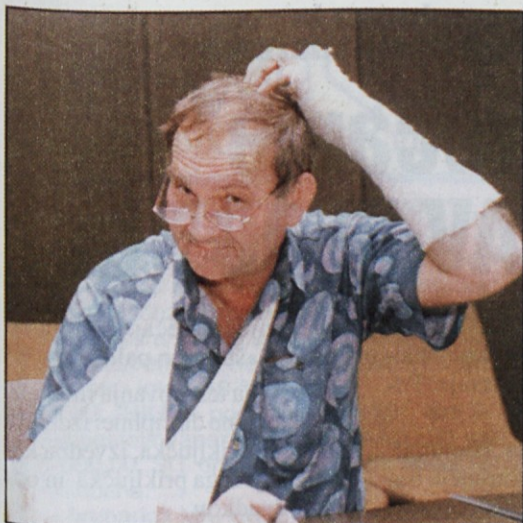
Delavke, ki so se že zaposlile v matični tovarni v Gameljnah, bodo dobile sklepe o premetitvi že do konca maja, druge, ki jih bodo še zaposlili, pa pravočasno. Pozivi na delo seveda ne bodo več ustni in skupinski, ampak vsaki delavki posebej v pisni obliki. Podjetje bo od prvega junija organiziralo prevoz na delo in domov iz Moravč, kot je sprva obljubilo vodstvo.

Anka Končar, sindikalna zaupnica v obratu Moravče: Bojimo se, da želijo lastniki Rašice s prodajo našega obrata, ki je relativno nov, star komaj 16 let (Rašica pa ima obrat v Moravčah že 40 let) samo dobro zaslužiti, delavk pa se bodo počasi, "na lep način" znebili.

Vodstvo bo pri razporeditvah delavk na nova delovna mesta upoštevalo tudi poseben status mater z majhnimi otroki. Delavkam, ki bodo ostale na čakanju, pa bo omogočeno oditi z družino na dopust; doslej jim tega ni dovoljevalo. Zagotovilo pa bo tudi sprotno in točno obveščanje delavk, da bo preprečilo širjenje netočnih informacij.

Delavke moravškega obrata Rašice so sestanek z vodstvom podjetja zapuščale kolikor toliko "potolažene". Žal pa niso mogle dobiti ugodnega odgovora na najbolj pomembno vprašanje, namreč ali bo delo v Gameljnah za vse in za kako dolgo. Oziroma, ali sploh bo.

Jovo Labanac, sekretar sindikata kmetijcev in živilcev, že nekaj dni skuša ugotoviti, zakaj ima eno roko v mavcu, drugo pa v povojih. Razlaga je le ena sama. V sindikatu se je navadil iti hitro in naravnost. Pri tem pa je pozabil, da ima vsaka akcija, zlasti če namesto zadaj zaviraš spredaj, tudi posledico.

Učenje

"Mama, kaj je to Pitagorov izrek?"

"Ne vem!"

"Kako pa izračunamo gravitacijo?"

"Ne vem!"

"Zakaj pa se zemlja sploh vrti?"

"Nimam pojma! Vprašaj v šoli!"

"Mama, ali si jezna, ker te kar naprej sprašujem?"

"Kje pa! Ti le sprašuj, sinko, sicer se ne boš nikoli nič naučil!"

Neprimerni izrazi

"Ata, zakaj rečejo dekleta nekaterim moškim, da so njihovi fantje?"

"Zato, ker še niso z njimi poročene?"

"Kako pa jim rečejo potem, ko se z njimi poročijo?"

"Ah, sinko! Vseh teh izrazov ti ne morem naštet. Za to si še premajhen!"

Radodarnost

"Gospod, ali vas lahko prosim za roko vaše hčerke?"

"Ste mojo ženo že vprašali?"

"Ne, hvala, zanjo pa nisem zainteresiran."

Šedlbauer ni edini

Pred časom sem v Novi Delavski enotnosti prebral, kako se do Marka Simčiča in sindikata obnaša Zvone Šedlbauer. Ni edini. Prav tak kravjek je gospod Jože Tomažič v Metalki na Topniški ulici v Ljubljani, ki vestno poskrbi, da vsi prvomajski plakati izginejo s sten, še preden so prazniki mimo. To je že njegov tradicionalni prispevek k praznovanju praznika dela. Seveda si rok sam noče mazati in za to uporabi kar kakšno prodano dušo, ki jih med njegovimi podrejenimi sicer ne manjka. To je čudno, saj so skoraj vsi tudi člani sindikata. Prav takšne stvari se dogajajo tudi s sindikalnimi obvestili, čeprav kakšno tudi preživi.

O odnosu do zaposlenih in sindikata pa lepo govori tudi čudna zaposlovalna politika, ko z eno roko podaljšuje pogodbe za določen čas (in jih prekinja) in spet sklepa nove z drugimi delavci. Samo da se včasih zalomi.

Kako je v Metalki s svetom delavcev, pa je posebno poglavje, čeprav roko na srce, to ni neposredna zasluga tega gospoda, ki ima pač prekratek domet.

Jaka Lopata

Dobrota

"Tebi pa se že na prvi pogled vidi, da si se poročil. Sveža srajca, polikane hlače, očičeni čevlji. Neverjetno, kakšna sprememba!"

"Ja, tega me je najprej naučila!"

Kadilka in nekadilka

Dve kolegici sta premlevali vesti o čudežni tabletki, ki bo, tako upata, pomagala tudi pri krepitvi spolne moči njunih partnerjev.

Pa se je prva medtem spomnila druge svoje odvisnosti. Kolegico je vprašala, ali se ji po seksanju kaj kadi. Presenečena je pogledala kolegico, ki se je pogledala nekam navzdol in pojasnila, da tega še ni opazila. Da pa bo drugič pogledala.

Težave s spominom

"Kako pa kaj žena?"

"Ah, strašne težave imam z njenim spominom!"

"Ali res vse sproti pozabi?"

"Nasprotno: nič več noče pozabiti!"

Humoreska

"Ne vem, kje se me glava drži, toliko dela imam," je rekel Tone iz uprave, ko je pred dnevi pri malici prisedel k naši mizi. "Naslednji teden bo izšla jubilejna številka našega tovarniškega glasila. Direktor mi je naročil, naj zanjo napišem kakšno humoresko, da se bodo ljudje v teh težkih časih malo nasmejali. Sedaj pa iščem gradivo za humoresko! Ali je kdo slišal ali videl kaj smešnega, kar se je zgodilo v naši tovarni?"

"Napiši, da smo našo tovarno, ki smo jo v minulih tridesetih letih gradili vsi delavci skupaj, tako privatizirali, da sta sedaj njena lastnika samo direktor in računovodja," je predlagal strugar Alojz. "Ali ni to smešno?"

"To je res!" je rekel Tone.

"Potem pa napiši, da dobivamo plače z dvomesečno zamudo, regresa za letni dopust pa že dve leti nismo dobili," je dejal rezkar Rudi.

"To je žalostno. To ni smešno!" je ta predlog zavrnil Tone.

"Veš kaj!? Napiši, da so nam po tem, ko se je naše podjetje uspešno lastninsko preoblikovalo, čez noč za 50 odstotkov dvignili norme. Poleg tega pa moramo za isto plačo delati še nadure. Saj to je smešno, kar v tej tovarni počnejo z nami, ali ne?" se je v pogovor vključil predelavec Borut.

Iz dnevnika delavca Jožeta

Odlična humoreska

"Ti si nor. Če bi to napisal v humoresko, bi se ljudje ob njenem prebiranju jokali, ne pa smejali," je komentiral Tone. "Ali se kdo spomni kaj zares smešnega?"

"Veš, kaj je smešno? Smešno je, kako naši vodilni ravnaajo z denarjem. Službenega opla, ki še ni bil star niti tri leta, je kupil računovodjev sin, direktor pa je za službene potrebe kupil novega mercedesa. Za plače ni denarja, za nakup luksuznega službenega avtomobila pa ga nikoli ne zmanjka. To je naravnost smešno," je dejal brusilec Marko.

"Tako je! Zato pa bomo stavkali!" je vzkliknil vodovodni inštalater Ivan, ki je šel mimo naše mize in ni slišal celotnega pogovora. Ivan je pri vsaki stavki v našem podjetju prvi zraven.

"Ivan, bodi tiho! Sedaj se ne pripravljamo na stavko, temveč zbiramo gradivo za humoresko," je Ivana pomiril Tone. "Raje povej kaj smešnega, kar si doživel v naši tovarni!"

"Veste, kaj se mi je zgodilo? Ko sem zadnjič v direktorjevi pisarni v mraku sam popravljaval radiator, je v pisarno vstopila tajnica direktorja in zažgolela: "Mucek, pusti sedaj radiator pri miru in se raje posveti meni!" se je razgovoril Ivan.

"In kaj si rekel ti?" smo povprašali vsi naenkrat.

"I, kaj bi rekel. Storil sem, kakor je predlagala. Ko je videla, kdo sem, pa je zakričala in užaljeno odšla. Povem pa vam – in to ni šala – da direktor nima slabega okusa!"

"Ivan, tvoj predlog nam nič ne pomaga, saj veš, da se z našim direktorjem ni dobro šaliti. To je že marsikdo skusil na svoji koži. Prav zaradi tega imam tudi takšne probleme s tem, kako naj napišem humoresko," je Ivana prekinil Tone. "Fantje, dajte že kakšen pameten predlog!"

"Tone! Ti lepo napiši, da smo delavci zelo zadovoljni z lastninskim preoblikovanjem naše tovarne. Poleg tega pa napiši še, da dobivamo plače redno, da smo dobili regres za letni dopust, da so pogoji dela dobri, da nam nadure plačajo po kolektivni pogodbi in da imamo direktorja radi. Skratka napiši, da je v naši tovarni vse v najlepšem redu. To bo prava humoreska!" je predlagal Alojz. "Ljudje se bodo režali kot zmešani!"

"Ha, ha, ha..." smo se zakrohotali vsi naenkrat.

"To pa je res smešno. Moja žena se bo valjala po tleh, ko bo to prebrala," je bil navdušen Rudi.

"Ha, ha, ha... V našem obratu bodo fantje popokali od smeha!" je pribil Ivan.

"Hvala, fantje!" je veselo rekel Tone iz uprave. "To bo odlična humoreska, pa še direktorju se ne bom zameril."

Sindikalna lista

(Temelj je SKP za gospodarstvo)

Prvi del		maj 1998	
1. Dnevnice SIT			
- cela dnevnic	(nad 12 do vključno 24 ur odsotnosti)	3.500,00	
- polovična dnevnic	(nad 8 do 12 ur odsotnosti)	1.750,00	
- znižana dnevnic	(od 6 do 8 ur)	1.218,00	
2. Kilometrini (od 27. 3. 1998 dalje) 35,94			
3. Ločeno življenje 61.838,00			
4. Prenosišče - Povračilo stroškov prenočevanja do višine zneska po predloženem računu, ki ga odobri delodajalec			
5. Regres za prehrano (na delovni dan) 517,00			
- po SKPGD			
Drugi del			
1. Jubilejne nagrade			
- po SKPGD (delo pri zadnjem delodajalcu)			
	- za 10 let	50.532,00	
	- za 20 let	75.798,00	
	- za 30 let	101.064,00	
2. Odpravnina pri upokojitvi 309.188,00			
3. Solidarnostne pomoči			
- po SKPD			
	- ob smrti delavca	92.756,00	
	- ob smrti v ožji družini	46.378,00	
4. Minimalna plača 62.299,00			
5. Zajamčena plača 37.045,00			
6. Regres za letni dopust - najmanj 102.000,00			

Ne glede na določilo SKPGD javni zavodi, javna podjetja in banke, ki so jih ustanovile lokalne skupnosti ali država ali so v njeni večinski lasti, izplačujejo dodatek za ločeno življenje v skladu z zakonom o višini povračil stroškov v višini 51.098 SIT (Uradni list RS št. 87/97).

Strokovna služba ZSSS

Sindikat prometa in zvez Slovenije

Skladno z določbami tarifne priloge kolektivne pogodbe za cestni potniški promet (Uradni list RS, št. 32/23. 4. 1998) so izhodiščne plače za maj 1998:

	R. R.	Izhodiščna plača
I. Enotstavna dela	1,00	52.301
II. Manj zahtevna dela	1,10	57.531
- mazalec, pralec, vulkanizer, gardorober	1,10	57.531
- sprevodnik	1,11	58.054
III. Srednje zahtevna dela	1,23	64.330
- administrativni manipulant	1,23	64.330
- pom. mehanik, električar, klepar, avtoličar	1,24	64.853
- voznik taksi vozila	1,26	65.899
IV. Zahtevna dela	1,37	71.652
- blagajnik	1,37	71.652
- KV vzdrževalci vozil	1,50	78.451
- voznik avtobusa	1,52	79.498
V. Bolj zahtevna dela	1,55	81.067
- informator na AP	1,55	81.067
- prometnik, prometni kontrolor	1,70	88.912
- razporednik, specialist vzdrževanih del	1,79	93.619
VI. Zelo zahtevna dela	1,85	96.756
VII. Visoka zahtevana dela	2,10	109.832
VIII. Najbolj zahtevna dela	2,50	130.752

Cvetka Gliha, sekretarka SDPZ

2. poletno srečanje nepremičninskih organizacij

Delavci podjetij za poslovanje z nepremičninami se bodo 12. junija zbrali v Dolenjskih Toplicah, kjer se bodo pomerili v sedmih športnih disciplinah. Prijave zbira panožno združenje pri GZS do 8. junija. Ker bo naš sindikat pri izvedbi aktivno sodeloval, pozivam sindikalne zaupnike, naj se temu primerno angažirajo.

Na svidenje v Dolenjskih Toplicah!

Miloš Mikolič, sekretar

Sindikat komunalnega in stanovanjskega gospodarstva

XIV. srečanje "POSAVJE 98" bo!

V Krškem bo 19. in 20. junija XIV. srečanje delavcev komunalnega gospodarstva Slovenije "Posavje 98".

Srečanja delavcev komunalnega gospodarstva potrjujejo tradicijo povezovanja, sodelovanja in prijateljstva, krepijo status, vlogo in pomen komunalnega gospodarstva v zasebnem in širšem okolju, izpostavljajo aktualne probleme na področju dejavnosti, prispevajo k njihovem reševanju in urejanju ter so promocija krajev organizatorja udeležencem in Sloveniji.

Organizatorji letošnjega srečanja so komunalci iz Kostaka Krško, Kopa Brežice in Komunalne Sevnice pod pokroviteljstvom skupnosti posavskih občin.

Za prvi dan, 19. junija, je predviden posvet in otvoritev razstave komunalne opreme. Vsebinska

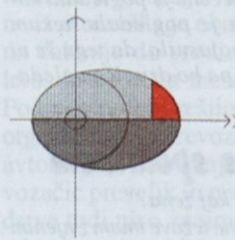
naslednjega srečanja pa bodo sprejeli »štafetno palico«.

Delovna tekmovanja imajo tri tradicionalne discipline: izdelava vodnega priključka, izvedba kanalizacijskega priključka in odvoz odpadkov.

Športna tekmovanja pa bodo letos v teh disciplinah: kegljanju, malem nogometu, namiznem tenisu, šahu, vlečenju vrvi, streljanju z zračno puško, tenisu in kot novost v streetballu.

Do sedaj se je prijavilo 56 tekmovalnih ekip, kar je toliko kot lani. Ker pa je nekaj podjetij udeležboše napovedalo, nekateri le kot opazovalci, bo to število udeležencev še večje kot lani.

Uspeh srečanja v največji meri zagotavljajo udeleženci, zato pridite v čim večjem številu, tako tekmovalci kot navijači!

XIV. srečanje delavcev
komunalnega
gospodarstva Slovenije

Tudi pomoč Posočju

Sindikat Komunalnega in stanovanjskega gospodarstva Slovenije je namenil za pomoč potresnemu področju 100.000 tolarjev in pozval osnovne organizacije, naj tudi one prispevajo po svojih močeh. Podjetja naj na srečanju komunalcev torej vseeno sodelujejo, čeprav jih je zbornica gospodarskih javnih služb pozvala, naj sredstva za srečanje namenijo za pomoč in se srečanju odpovedo. Večina podjetij se je na poziv organizacijskega odbora že odločila, da se bo srečanja udeležila, obenem pa bo prispevala tudi za obnovo potresnega območja.

turistična
agencija**ATRIS**

BORZA SINDIKALNEGA TURIZMA

STALNO BORZNO SPOROČILO

ATRIS – BORZA SINDIKALNEGA TURIZMA, Ljubljana, Dalmatinova 4, sprejema ponudbe prostih počitniških možnosti, posreduje proste zmogljivosti, organizira zamenjavo, nakup ali prodajo počitniških objektov, stanovanj, bungalovov, prikolic in drugih možnosti. Pišite nam ali telefonirajte na 061/131-00-33, int. 384, 385, 061/326-982 ali 322-975; naš telefaks je 061/326-982 ali 317-298, žiro račun 50101-601-92077 – Atris. Poslovni čas za stranke vsak delovnik od 9. do 16 ure.

A. POČITNIŠKE ZMOGLJIVOSTI, KI VAM JIH NUDIMO

BOHINJSKO JEZERO: – dve alpski počitniški hišici za po 6 oseb – kuhinja, kmečka dnevna soba, 3 spalnice, kopalnica – 100 m od jezera – cena 9.680 SIT na dan, vikend (od petka do nedelje) 18.500 SIT, upokojeenci imajo 10-% popust.

POKLJUKA: – počitniški dom MK, dve in štiriposteljni apartmaji, cena 7.600,00 oz 9.000,00. SIT dnevno, turistična taksa ni vključena.

– brunarica MK, dva povezana apartmaja za skupno 8 oseb. Cena za najem celotne brunarice je 18500,00 SIT dnevno, turistična taksa ni vključena.

PLANICA: – počitniški dom – sobe, etažni TWC, polpenzion 3.600,00 SIT dnevno.

ROGLA: – apartmajska hiša, apartmaji za 4 do 6 oseb, manjši za 2 do 4 osebe.

KRANJSKA GORA: počitniški dom – tri-, štiriposteljne sobe, TWC, polpenzion 4.000,00 SIT dnevno, otroci do 7 let 30 % popust;

– Porentov dom, polpenzion 4.100,00 SIT, otroci do 7 let imajo 50 % popusta;

– garsonjera za 4 osebe – cena 3.800,00 SIT dnevno.

ČATEŽ: – hišice za 5 oseb, bogata oprema, cena od 7.800,00 SIT dnevno.

POREČ – hotel Neptun: – polpenzion 6.200,00 SIT na osebo dnevno

PIRAN: – dvo- in štiriposteljni apartmaji, cena 6.800,0 oziroma 8.300,00 SIT dnevno.

PONUDBA VELJA PREVILOMA ZA TEKOČI MESEC.

B. SINDIKALNI IZLETI

Sindikalne organizacije ali kar tako oblikovane skupine vabimo, naj nam posredujejo svoje želje za družabni ali strokovni izlet ali potovanje po domačih krajih ali v tujino. Možnost plačila v 3 obrokih.

Sindikalni izlet v POSOČJE: – Most na Soči, kosilo na rečni ladji, Kobarid - muzej 1. svetovne vojne na povratku ogled Vipavske kleti, pokušina vin in zabavni večer.

POLJANSKA DOLINA: – obisk in ogled Škofje Loke, ogled dvorca Ivana Tavčarja in kulturnega programa, ogled vasi Volče in razstave starih fotoaparatorov, v Suši priprava večerje ob vašem sodelovanju "spretnih" gostov, cena 3.200 SIT – brez prevoza.

IDRIJA: – enodnevni izlet v Antonijev rov rudnika živega srebra, Kobarid muzej 1. svetovne vojne, prelaz Vršič, Kranjska Gora – pojedina in zabava.

VIPAVSKA DOLINA: – enodnevni izlet: Kostanjevica, Štanjel, Križ, Lipica, kosilo, Vipava –, ogled Vipavske kleti, degustacija in večerja z zabavo.

BELA KRAJINA: – ogled Metlike – pokrajinski muzej, muzej gasilstva na Slovenskem in vinska klet, obisk več domačij s prikazom domače obrti, popoldne obisk kmečkega turizma – pojedina in zabava.

SLOVENSKO MORJE: – z obale, na in pod morjem – Strunjan, pomorski muzej v Piranu, ogled morskega življenja skozi stekleno dno posebne ladjice, picknic v Strunjanu – pojedina in zabavni orkester.

DUNAJ-BUDIMPEŠTA: – 4 dni, vožnja od Dunaja do Budimpešte po Donavi, ogledi mest in zabavni program ob večerih. Osnovna cena 48.500,00 SIT – prevozi, 3x nočitev z zajtrkom, hidrogliser. Za ogled se dogovorimo.

C. REZERVACIJE AVIJSKIH ALI LADIJSKIH VOZOVNIC**D. POSEBNA POSLOVNA POTOVANJA**

Organiziramo ob pripravi vašega osebnega programa.

E. SEJMI

FRANKFURT: – IFFA, sejem mesnopredelovalne industrije, 6. do 11. junij, tridnevni ogled, cena 104.800,00 SIT.

DÜSSELDORF: – METAL, sejem predelave kovin, 16. do 20. junija, cena 124.900,00 SIT.

F. POČITNICE IN DOPUSTI 1998

NOVIGRAD - KASTANJA, bungalovi za 4 osebe z mini kuhinjo, dvema spalnica in TWC; hišice za 4 osebe, 7 ali 10 dni, cene - predsezona / do 20. 06. / 6.300,00 SIT, sezona 9.200,00 SIT.

PORTOROŽ – SEČA: sobe ali apartmaji za 2 do 4 osebe, polpenzion 4.600,00 SIT.

SAVUDRIJA – RAVNA DOLINA: počitniška hiša, opremljena za 7 oseb (kuhinja, kopalnica, 3 spalnice, ograjen vrt in parking), cena od

OTOK MALI LOŠINJ - Nerezine: stanovanje za 4 – 5 oseb. Termini praviloma vsako soboto, cena dnevnega najema od 20. junija do 4. julija in od 29. avgusta do 12. septembra 6.800 SIT, v sezoni pa 10.800 SIT. Idealne razmere za bivanje in kopanje.

POREČ – apartmaji LANTERNA: dvosobni apartmaji z opremljeno kuhinjo, za 4 osebe, tedenski najem v sezoni 99.800 SIT.

POREČ – hoteli: polpenzion v dvoposteljni sobi, 7 dni. Cene na osebo: Tamaris 52.400 SIT, Pical 55.800 SIT, Fortuna 64.700 SIT, Diamant 49.200 SIT, Kristal 49.600 SIT, Rubin 48.400 SIT, Delfin 39.600 SIT, Zorna 54.900 SIT.

ROVINJ – hotel Eden: 7 dni, polpenzion v dvoposteljni sobi, cena 69.400 SIT na osebo (taksa je vključena v ceno).

OTOK PAG – Stara Novalja: privatno stanovanje, 7 dni. Cena najema: za 2 osebi 42.750 SIT, za 4 osebe 71.250 SIT, za 6 oseb 85.500 SIT.

PULA – hotel Palma: 7 dni, polpenzion 48.200 SIT na osebo.

OTOK HVAR – Jelsa: apartmaji PINUS - za 4 osebe, cena najema za 7 dni je 96.900 SIT.

SAVUDRIJA – Montenegro: hišice za 4 osebe, TWC, polpenzion 3.900 SIT na osebo, otroci do 10 let imajo 30 % popusta.

POREŠKA RIVIERA – HOTEL RUBIN: – dvoposteljne sobe s kopalnico, balkonom s pogledom na morje, 7 dni, polpenzion 48.400,00 SIT na osebo.

8. junija do 30. julija 9500 SIT na dan. Idealno za večjo družino ali dve manjši.

ANKARAN: bungalovi za 3 ali 4 osebe, nočitev 1910 SIT, polpenzion 4400 SIT na osebo, otroci 3200 SIT.

FIESA: sobe s kopalnico za 3 ali 4 osebe, polpenzion, odrasli 5500 SIT, otroci do 10 let imajo 30 % popusta.

POREČ – hotel NEPTUN: do 18. julija – akcija 7 = 6, 14 = 12 dni, otroci do 7 let gratis, brezplačen prevoz na otok Sv. Nikola.

OTOK BRAČ – POSTIRA: paviljoni Tamaris, dvoposteljne sobe - polpenzion 4.900 SIT na osebo.

Atris sprejema naročila sindikalnih organizacij za organizacijo dopustov v Sloveniji in ob celotni jadranski obali. Pravočasni dogovor o zakupu: nižja cena in plačilo na več obrokov!

Naročite katalog!

Metod Zalar, direktor borze

Nova Delavska enotnost	EDVARD KARDELJ	SREDO-ZEMSKI GRM ALI DREVO	RAZTEGLJIV TRAK	PAVEL ČERENKOV	PTIČ SEVERNIH MORIJ, NJORKA	PODZEMNI HODNIK	SLOVENSKI KIPAR	KOVAŠKO OGNJIŠČE	AFRIŠKA JEZIKOVNA SKUPINA
GOLJUFJA, VARANJE									
CLOVEK BREZ POZITIVNIH MORALNIH LASTNOSTI									
BIBLIJSKA PRVA ŽENSKA				MARINADA					
AM. PEVKA (Diana)						PRIPRAVA ZA REZANJE	REKA NA TAJSKEM		
LOČEN PROSTOR							JADRANSKI OTOK		
1								ODLIČNOST, IMENITNOST	TINA TURNER

Avtor: Drago Roner	MOŠKI, KI SE RAD DOBRIKA	ITALJANSKA IGRALKA DUŠE	MLADIČ MAJHNE PTICE PEVKE	AMERIŠKA MERA ZA MLEKO	KVAČKANEC POVRŠINSKA MERA	3	2			SNOV, KI NE DOPUŠČA PREHODA ELEK. TOKA								
FRANCOSKI FILOZOF IN MATEMATIK (Rene)										SMEROKAZ VELIKA PTICA UJEDA								
MANJŠI ŽRTVENIK									PRESERNOVA PESEM DIRKAČ LAUDA				KULTURNA RASTLINA STROČNICA					SLOVENSKI TEOLOG IN PRAVNIK (Alojzij)
GLAVNO MESTO SVICE					SUMERSKA BOGINJA PLODNOSTI						NANDE VIDMAR	NAŠA PISATELJICA VASTE	INDIJSKA PLEMENA V JUŽNI AMERIKI	POVRŠINA PO KATERI HODIMO				
RONALD (krajše)				NAGRADNA KRIZANKA	JETIČEN CLOVEK NOVINAR KANONI									AMERIŠKI IGRALEC BEATTY				
NEMŠKA KNJIŽEVNICA SEIDEL				CERNEJ ANICA GRŠKA BOGINJA USODE			ČETRTI RIMSKI KRALJ	RUMENA KOLERABA POSTAVA					IT. IGRALKA MIRANDA LUKA V ALŽIRIJI					
ZAVIT ŠOP LAS					POKRAJINA V SAU. ARABIJI ANDREJ ŠIFRER					VECJA CRNA PTICA ZNAČILNOST ZRAČNOSTI								
ZAPORNIK								MIŠIČNA OVOJNICA IZ VEZIVA IN KIT SNOV, KI POV. ALERG.	STARO IME REP. KONGO							FRANCOSKI SKLADATELJ (Alexandre)		
PAPIRNATA KAPA					IZDELOVALEC ŠKAFOV							TOLKAČ POMLADNI MESEC						

4																		
KRAJ PRI PORTOROŽU													MESTO V JEMNU	NEIL SEDAKA NIKOLAJ OMERSA				PREBIVALEC IRSKE
SRBSKI PESNIK (Miloš)																		
JAREM										STANOVALEC V DOMU SLAVKO ÖSTERC								
BIVŠI AMERIŠKI ATLET OWENS														ANGLEŠKO SVETLO PIVO				
NAŠ PESNIK ASKERC														IGNAC PO DOMAČE				

NAGRADNA KRIZANKA št. 20

GESLA NAGRADNE KRIZANKE št. 20:

1:

2:

3:

4:

Gesla iz današnje nagradne križanke napišite na označena polja, izrežite in pošljite nalepljeno na dopisnici na naslov: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije – Svet, Dalmatinova 4, Ljubljana. Tudi tokrat je nagrada 5000 tolarjev, zato ne pozabite napisati svoj točen naslov in davčno številko. Upoštevali bomo pravilne rešitve, ki bodo prispele do **ponedeljka, 8. junija** letos.

Pravilna rešitev gesel iz 18. številke Nove Delavske enotnosti:

1. S **SINDIKATOM**, 2. V **BOJ ZA**, 3. **DELAVSKE**, 4. **PRAVICE**.

Nagrado 5000 tolarjev prejme **Jože Pestiček**, Ul. heroja Šercerja, 2106 Maribor. Nagrado bomo poslali po pošti.

**IZHAJA VSAK PETEK!
BOGATE NAGRADE!**